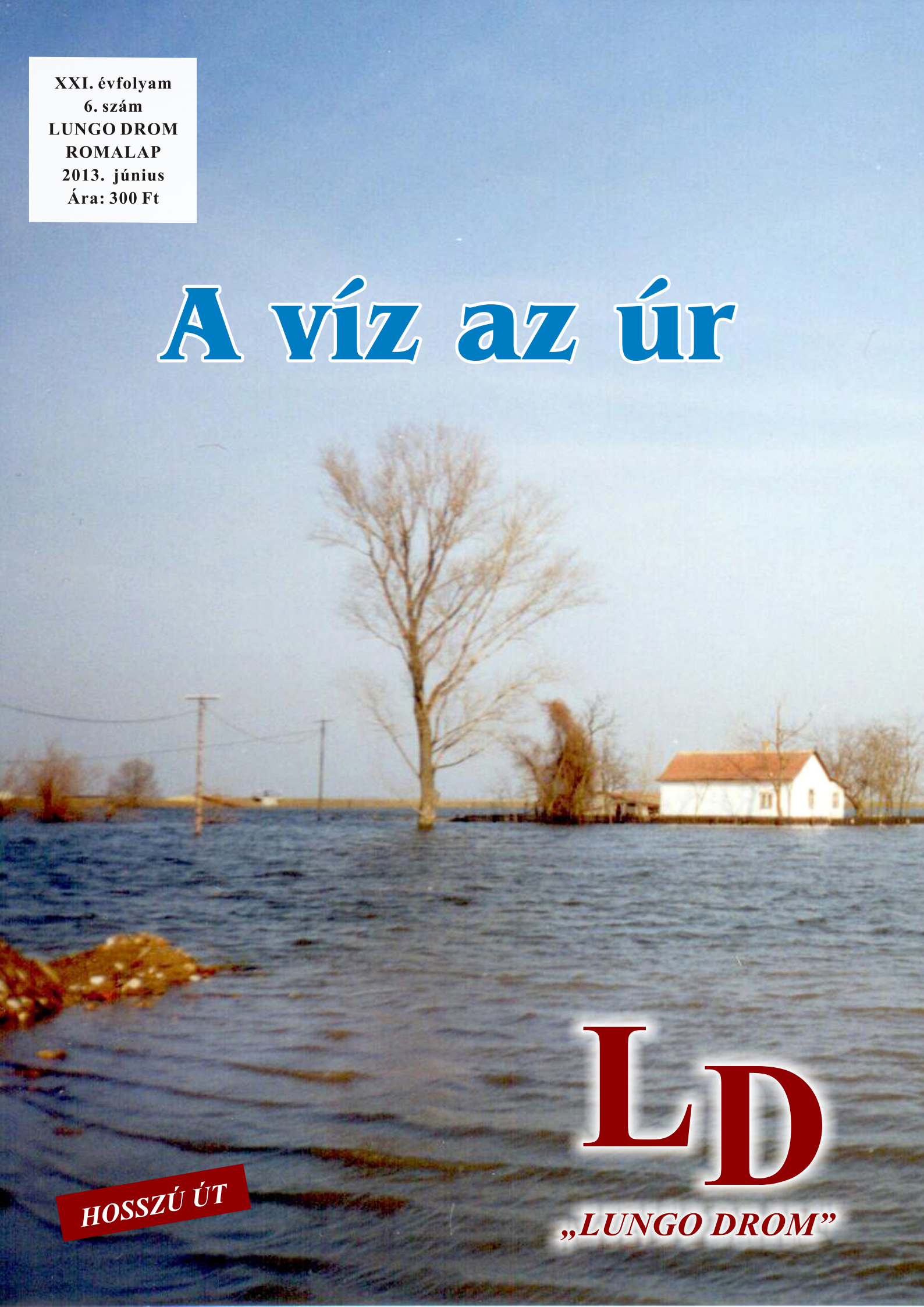

XXI. évfolyam
6. szám
LUNGO DROM
ROMALAP
2013. június
Ára: 300 Ft

A víz az úr

LD

HOSSZÚ ÚT

„LUNGO DROM”

Június (ősi magyar nevén *Napisten hava*) az év hatodik hónapja a Gergely-naptárban, és 30 napos. Nevét Jupiter feleségéről, Junó római istennőről kapta. A 18. századi nyelvújítók szerint a június: *termenes*. A népi kalendárium Szent Iván havának nevezi.

MEDÁRD NAPJA: június 8.

Ha e napon esik, akkor a következő negyven napban esős lesz az idő, ellenkező esetben pedig száraz. Évszázados megfigyelések támasztják alá a Medárd-naphoz kapcsolódó sok időjárásjóslást. Úgy tartják, hogyha Medárdkor esik, savanyú lesz a szőlő, de igen jó lesz a szénatermés.

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP: június 5.

Ezen a napon nyílt meg Ember és bioszféra címmel az ENSZ környezetvédelmi konferenciája 1972-ben. A konferencia döntése nyilvánította június 5-ét környezetvédelmi világnappá.

PEDAGÓGUSNAP: június első vasárnapja

Az UNESCO és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 1996-ban ezen a napon fogadta el a pedagógusok jogairól szóló 150 pontból álló határozatot. Hazánkban 1952-ben ünnepelték először.

MARGIT NAPJA: június 10.

Szent Margit vértanú ünnepe e nap. Alkalmas nap a vetésre, különösen a lent, a káposztát és a retket jó vetni ilyenkor.

A „legyek királynőjének” is nevezik ezt a napot, mert ilyenkorra kel ki az új nemzedék, és jelenik meg rajokban. Erre való tekintettel úgy tartották, hogy ezen a napon nem szabad kinyitni az ablakot. A sok légy ellen a mise idején szántóföldről behozott föld szétszórásával védekeztek.

PÁDUAI SZENT ANTAL NAPJA: június 13.

Páduai Szent Antal ferences rendi szerzetes volt. Neve napjával sok az állattartással kapcsolatos hiedelem: a jószág vasszerszámon, láncon való áthajtása azt szolgálja, hogy az állatok olyan erősek legyenek, mint a vas, és összetartsanak, mint a lánc szemei.

ROMA LAP
Megjelenik havonta.

Megjelenik havonta az Országos Roma Önkormányzat támogatásával. Kiadja: az „Oktatási és Továbbképzési Központ” Alapítvány 5000 Szolnok, Aranka utca 3. – Telefon: 06-56/420-110 – Fax: 06-56/514-331 – Levelezési cím: 5000 Szolnok, Aranka utca 3. – e-mail: oktatiasialapitvany@gmail.com – Internetcím: www.ldromalap.hu
A lapot szerkeszti a szerkesztőbizottság. – Tervezőszerkesztő: Gudmon András

Felelős kiadó: Farkas Flórián

Címlapon: Fotó: LD

Nyomdai munkák: KARCAGI NYOMDA KFT.

Felelős vezetők: Márkusné Tankó Orsolya és Nagyné Tankó Tímea ügyvezető igazgatók

ISSN 1216-982X

Dologtiltó nap is volt, e napon az asszonyoknak nem volt szabad lisztbe nyúlniuk, sok helyütt nem gyújtottak tüzet a gyulladásoz betegségek elkerülése érdekében. Más helyeken viszont éppen ezért volt szokásban a rituális tűzgyújtás.

VÉRADÓK NAPJA: június 14.

E napon született Karl Landstein osztrák származású, amerikai Nobel-díjas tudós, aki felfedezte a különböző vércsoportokat (A, B, 0). E napot jelölte meg az ENSZ egészségügyi szervezete (WHO), a Nemzetközi Vöröskereszt, a Vértadás Szervezeteinek Szövetsége és a Nemzetközi Vértanszfúziós Társaság a véradás világnapjául. A cél, a figyelem felhívása a véradás fontosságára, hiszen a megfelelő vérellátás elengedhetetlen a korszerű gyógyászatban.

MENEKÜLTEK VILÁGNAPJA: június 20.

2001-ben tartották meg először a Menekültek Világnapját, melynek célja, hogy felhívja a figyelmet a menekültek sorsára, helyzetére. 1975 óta ezen a napon tartják az afrikai menekültek napját, az Afrikai Egységsszervezet indítványára, az ENSZ döntésével tehát már egy meglévő ünnepnaphoz csatlakozott, annak hatáskörét bővítette világméretűvé.

NYÁRI NAPFORDULÓ, A NYÁR ELSŐ NAPJA: június 21.

Az időszámítást a két napforduló (nyári, téli) foglalja ke-
retbe.

Ilyenkor a Nap a Földtől legtávolabb jár, a legmagasabban delel. Ez az év legrövidebb éjszakája. A hivatalos éjszaka (napnyugtától napkeltéig), alig valamivel hosszabb, mint

nyolc óra, ám a teljes sötétség való-
jában még ennél is
rövidebb idő: Ma-
gyarországon kb.
este ¾10-től hajnali
¾4-ig tart. Ilyenkor
az északabbra fekvő
vidékek lakói a fe-
hér éjszakákban
gyönyörködhetnek.

Ilyenkor az Északi
sarkkör közelében le sem megy a Nap. A napfordulóhoz
csatlakozó szokások Szent Iván napjára tevődnek.

KERESZTELŐ SZENT JÁNOS, SZENT IVÁN NAPJA: június 24.

Keresztelő Szent János volt az utolsó próféta, ő keresztelte
meg Jézust, az ő személye köti össze az Ószövetséget az
Újszövetséggel. E nap közel esik a nyári napfordulóhoz, így
szokáskörébe kapcsolódik az ősi fénykultusz is. A tűzgyújtás
célja megőrizni a fényt és segíteni a Nap évenkénti újjászü-
letését.

Szent Iván-napi tűzgyújtás. A tüzet eredeti szokás
szerint a gyerekek által összeszedett csontokból, szemétből
gyújtották, hogy elűzzék a kutak környékén rejtőző sárká-
nyokat. Gyógynövényeket és illatos növényeket is égettek,
füstöltek, ezeknek gyógyító, rovarok ellen védő hatást tulaj-
donítottak. A tűznek ugyanakkor termésfokozó, termékeny-
ség fokozó hatást is tulajdonítottak, a **tűzugrásnak** egész-
ségvédő hatása mellett szerelemvarázsló célzata is volt.

PÉTER-PÁL NAPJA: június 29.

Péter és Pál apostolok napja. Valószínűleg ezen a napon
szenvedtek vértanúságot.

A magyar néphagyomány úgy tartja, hogy ezen a napon
a búza töve megszakad, vagyis kezdődhet az aratás, mert a
búza tovább már nem fejlődik.

Jankovics Marcell: Jelkép-kalendárium

(részlet)

Június

Egykorú magyarázat szerint a hónap névadója Juno volt. Június (egy
latin forrás szerint: mensis Iunonius) római ünnepei alátámasztják e
nézetet. 1-jén ülték meg Iuno Moneta (népies értelmezésben: az „in-
tő” Juno) temploma avatásának emlékünnepét. (Február 1-jén, mely
hónap a Februa „álnéven” rejtőzködő Junónak volt szentelve, Iuno
Sospita, az „Oltalmazó” Juno templomának avatásáról emlékeztek
meg.) Ugyancsak elsején ünnepelték Cardát, akit Ovidius Janus női
párjának és az ajtósarok (latin cardo) megszemélyesítőjének tart. 11-
én ülték a Matralia ünnepet, Mater Matuta („Reggeli Anya”) tiszte-
letére. Ő ugyancsak Janus párja volt, akit Pater Matutinusnak („Reg-
geli Atyának”) is neveztek.

Mater Matutát a görög Leukotheával („Fehér Istennővel”) azonosították, akit Inónak is hívtak. Inó a névrokonságtól függetlenül
is Juno mása: míg Inó dajkaistennő, Juno a gyermekáldás és házase-
let úrnője volt. Június 9–15. között zajlott a Vestalia, Vesta istennő ün-
nepi hete. Az ő templomában égett a szűzek oltalmazta örök tűz. Vesta
a családi tűzhely istenasszonya volt, s emiatt igen közel állt Junóhoz.
A két istennő görög megfelelője, Héra, az „asszony” és Hesztia, a
„szűz” Déméter „anyával” a Nagy Istennő egyként megjelölhető három sze-
mélye volt. A Vestalia, jellegéből fakadóan tűzünnep, a nyári napfor-
dulat ünnepe. A „téli kapu őrének”, Janusnak emlégetése a júniusi
istennők oldalán ugyanerre enged következtetni. (A jún. 15-e és 21-e
közötti 6 napos időkülönbség a római naptárnak abból a sajátos-
ságából ered, hogy a napév sarkpontjait rendszerint a hónap Idusa
körüli holdtöltekkkel együtt ünnepelték).

A hónap jelképe sárgászöld ruhás, repülő ifjú, fején éretlen ka-
lászkoszorúval, jobbában a hónap jegyének, a Ráknak a jelével, bal-
jában a hónap terményeivel teli tál. Ábrázolták árpát sarlózó pa-
rasztlény képében is, homlokán lenkoszorúval. A napisten szekeré-
ről aláhulló Phaethón ugyancsak június havát jelképezi (Phaethont a
kutatás Kronosz/Saturnusszal azonosítja. Kronoszt mint gabonaistent
az ókori Athénben aratás idején, a nyári napfordulókör ünnepelték,
az antik csillaghit viszont a Rák és az Oroszlán havát a bukott Szatur-
nusz időszakának tekintette. A hagyomány úgy tartja, hogy a Tejút a
Phaethón által „félrevezetett” napszeker keréknyoma. A nyári nap-
forduló helye viszont jó kétezer éve a Tejúton van).

Június régi magyar neve Rák hava, illetve Szent Iván hava.
Utóbbi nevét a szokáshoz híven a Rák hó (jún. 22/23–júl. 22/23.) első
dekádjának legjelentősebb szentjéről, Keresztelő Szent Jánosról
nyerte.

BEMUTATKOZIK BERLINBEN AZ ELSŐ MAGYAR ROMA DIVATSTÚDIÓ

❖ Bemutakozott Berlinben Magyarország első roma divatstúdiója, a Romani Design. Az első estén a magyar nagykövetségen rendeztek divatbemutatót, amelyet a Textile Art Berlin nevű nemzetközi vásáron újabb bemutató, később pedig szakmai prezentáció követett.

A hagyományos roma népviselet modernizálásával új stílust teremtő, 2010-ben alakult stúdió a New Generation Roma Image nevű kollekció 16 női ruhájával, nagyjából ugyanennyi korábbi darabbal és ékszerekkel, kiegészítőkkel érkezett Berlinbe. A magyar nagykövetségen tartott bemutatón a csaknem kétszáz fős közönség nagy tetszéssel fogadta a Magyarországról indult új divatirányzatot. [...]

„A Romani Design egyedi tervezésű ruháinak, kiegészítőinek, ékszereinek fő jellegzetessége a roma hagyományokból kiindulva a bátor színhasználat, a természetközelséget hangsúlyozó virág- és növénymotívumok és az úgynevezett szerencsemotívumok, mint például a patkó” – mondta a stúdió alapítója, Varga Erika iparművész az MTI-nek. A stúdió közösségi vállalkozásként működő szociális szövetkezet.

Fő „küldetése”, hogy a kortárs divat és dizájn elvárásainak, szabályainak megfelelő módon fejlessze a dinamikus, változásra mindig kész roma kultúra hagyományait, új imázst hozzon létre és juttasson el az emberekhez, továbbá hogy a divaton keresztül hozzájáruljon a roma közösségek iránti érzékenység fejlesztéséhez és a romákkal szembeni előítéletek csökkentéséhez – jelentette ki Varga Erika.

A berlini bemutatkozás tudatos építkezés része. „Szeretnénk aktívabban jelen lenni Berlinben, illetve a divat és a dizájn nemzetközi világában – mondta az alapító. – A nemzetközi jelenlét kialakításának megkezdésére Berlin kiváló terep, mert nagyon nyitott, befogadó, nemzetközi közege van a városnak.” Már szervezik az indiai bemutatkozást is, „és nagyon érdekel minket Franciaország, Anglia és főként Amerika”.

(MTI – 2013.06.07.)

KLASSZIKUS CIGÁNYZENE A PALOTANEGYEDBEN

❖ Egész nyáron át tartó programsorozatot indított Józsefváros önkormányzata. A 250 programot magába foglaló Józsefváros-Zeneváros-Zenenyár megnyitóján Kocsis Máté, a kerület polgármestere úgy fogalmazott, nem elég csupán a tereket, az utakat és a házakat megújítani, ismét meg kell ismertetni a világgal a Palotanegyedet, Józsefváros kulturális motorját.

Tavaly fejeződött be az a közel kétmilliárd forintos fejlesztés a Palotanegyedben, amely

során utcák és közterek újultak meg. Józsefváros önkormányzata a Józsefváros-Zeneváros-Zenenyár című, 250 programból álló sorozattal emlékeztetne arra, hogy a 19. században Józsefváros belső része, a Palotanegyed a pesti oldal kulturális központja is volt. A programok ingyenesek, összesen 15-20 ezer látogatóra számítanak a szervezők.

A rendezvénysorozat szombati megnyitóján Kocsis Máté azt mondta: csak akkor válhat igazán újjáépült városrészé a Palotanegyed, ha ismét a pesti oldal nyüzsgő kulturális központja lesz. A programok közül a polgármester a köztereken muzsikáló cigányzenészek előadásait emelte ki. „A Roma Zenei Projekt célja, hogy a klasszikus, magyar cigányzenét játszó művészek előadásai bárki számára elérhetőek legyenek” – mondta Kocsis. Újdonságnak számít, hogy az érdeklődők kérhetnek maguknak és szeretteiknek klasszikus magyar nótákat, operett slágereket, filmzenéket vagy valcereket.

(MNO – 2013.06.02.)

ROMÁKAT A RENDŐRSÉGHEZ!

❖ A hátrányos helyzetű térségekben lakó, főleg roma fiatalok rendőri munkára toborzását, valamint a rendőrség és a roma közösségek közötti bizalom erősítését szolgálja az a rendvédelmi fórumsorozat, amelyet Budapesten mutattak be a brit nagykövetségen.

A programot **Boda József** dandártábornok ismertette. Elmondta: a toborzással, azzal, hogy a rendőrség kötelékében dolgozók között növelni kívánják a romák számát, a cigányok rendvédelembe vetett bizalma is növekedhet. Ennek érdekében az ország 12 régiójának halmozottan hátrányos településein a 9–14 évesek, továbbá a felnőttek között hatfős rendőrsapat tart lakossági fórumokat és beszél a helyiekkel a karrierlehetőségekről, élvezve a helyi önkormányzatok támogatását. A széles körű tájékoztatáshoz önkénteseket keresnek, és adatbázist készítenek arról, kik azok, akik alkalmaskak lehetnek a rendvédelmi munkákra – tette hozzá.

Makula György rendőr őrnagy, a fórumok lebonyolításában tevékeny szerepet játszó, 2006 óta működő Európai Roma Rendvédelmi Bajtársi Közhasznú Egyesület (Faerleo) elnöke elmondta, hogy az adatbázisba nemcsak a rendőrségi, hanem más közfeladatot ellátó munkakörökbe is alkalmas fiatalokat is szeretnének felvenni.

A programot bemutató tájékoztatónak helyszínt biztosító brit külképviselet részéről **Theresa Bubbear** nagykövet helyettes arról beszélt, hogy Nagy-Britanniában régóta ösztönzik a rendőrségen belüli sokszínűséget, támogatják a kisebbségekhez tartozók alkalmazását. **Eleni Tsakopoulos Kounalakis**, az Egyesült Államok budapesti nagykövete hangsúlyozta, hogy országa elkötelezetten támogatja a romák társadalmi integrációját, nemcsak Magyarországon, hanem más európai országokban is. **Tove Skarstein**, Norvégia budapesti nagykövete a többségi társadalom és a kisebbségek

(Forrás – MTI – Kovács Áttila)

Eleni Tsakopoulos Kounalakis, az Egyesült Államok budapesti nagykövete, **Marton Mária Éva**, a Nemzeti Községi Rendvédelmi Kar végzős határrendészeti hallgatója és **Bán Gabriella**, a budapesti XVI. kerületi rendőr-főkapitányság munkatársa, az Európai Roma Rendvédelmi Bajtársi Közhasznú Egyesület (Fraternal Association of European Roma Law Enforcement Officers, Faerleo) elnökségi tagja a Faerleo Roma rendvédelmi fórumsorozaton

szempontjából is fontosnak nevezte a rendőrség iránti bizalom növelését. Hangsúlyozta, hogy a romák társadalmi integrációjában minden erőfeszítés esetén fontos a romák részvétele. Elmondta, hogy a következő években az Európai Gazdasági Térség és a Norvég Alapok révén összesen 40 milliárd forintba lehet pályázni a leginkább kiszolgáltatott helyzetben élők segítségét szolgáló programokkal.

(MHO/MTI – 2013.06.11.)

MARTONYI: A CIGÁNYSÁG ERŐFORRÁS

❖ Örömteli, hogy a roma közösségek ma már egyre inkább önszerveződökké válnak, és ezzel nyilvánvalóvá teszik, hogy nemcsak az elesettek felemeléséhez, hanem az ország társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődéséhez is készek és képesek hozzájárulni – jelentette ki **Martonyi János**. A külügyminiszter a kaposvári Napkerék Egyesület rendezvényére írt köszöntő levelében azt írta: ha a romák helyzetének javítása nemzeti sorskérdés, akkor a jelenlegi kormány nem kevesebbet, mint a sorsforduló célját tűzte ki maga elé programjában.

A szemléletváltásnak része, hogy a cigányságra nem problémaként, hanem erőforrásként tekint,

valamint hogy nem elégszik meg a diszkrimináció és szegregáció elleni küzdelemmel, hanem aktív integrációs politikával kívánja felszámolni azt a hátrányt, amit a romák a kilencvenes évek átalakulásaiban, különösen munkalehetőségeik tömeges megszűnésével elszenvedtek – tette hozzá a külügyminiszter. A kaposvári Napkerék Egyesület meghívta a Magyarországra akkreditált nagyköveteiket, hogy egész napos rendezvény keretében mutassa be a várost, Somogy megyét és a roma lakosság társadalmi integrációja érdekében végzett tevékenységét.

(MHO/MTI – 2013.06.22.)

A hónap hírei • A hónap hírei

ÁRVÍZ 2013

Rekordméretű összefogás

Június hónap elején országunknak rekordméretű árvízzel kellett megküzdenie. A Duna vízállása, mely szinte minden valaha mért rekordot megdöntött, emberfeletti kihívást jelentett az országnak. Azonban a magyar nép kitűnően vízgázott összefogásból, szakértelemből, szervezettségből, és ami az egyik legfontosabb: ember-ségből.

Már az árhullám megérkezése előtt, május végén vészjósló információk érkeztek Németországból, Csehországból és Ausztriából is. Ekkorra már mindenki számára egyértelművé vált, hogy nálunk is – csak úgy, mint külföldön – akár emberéleteket is követelhet az ár. Mivel közel 206 ezer embert veszélyeztetett az érkező árvíz, június 4-én Magyarország miniszterelnöke, *Orbán Viktor* veszélyhelyzetet hirdetett ki.

Az árhullám június elején Ausztria felől érkezett az országba, és először a Szigetköz területét érte el. Nagybajcs és Győr mellett a helyzet Győrújfalun volt az egyik legkritikusabb. Az utóbbi falu lakóit végül gátszakadás veszélye miatt ki is kellett telepíteni. Az árhullám innen Komárom és Esztergom térsége felé haladt tovább, itt is rekordmagasságon tetőzött a Duna, azonban ott a folyó nem okozott nagyobb gondokat. Ezt követően ért a Dunakanyarba az ár, itt már sokkal nagyobb problémákat jelentett a

Fotó: (MTI/Mohai Balázs)

hirtelen megemelkedő víztömeg. Kis-orszít a Duna teljesen elvágta a külvilágtól, Dunabogdányban pedig a katasztrófavédelem, a katonaság, a tűzoltóság, a helyi lakosok és erdélyi önkéntesek megfeszítetten harcolva kerülték el a tragédiát.

A 2013-as árhullám június 9-én és 10-én tetőzött Budapesten, 891 cm-en állt meg a vízszint. Ez a mért adat a 2006-ban feljegyzett rekordnál mintegy 31 cm-rel volt magasabb. A folyó árhulláma tovább vonult: Dunaújvárosnál, Dunaföldvárnál, Pakson, illetve Baján is rekordértékeket mértek a

szakemberek. Végül az ár Mohácsnál hagyta el az országot ott azonban már nem döntött meg rekordértéket a víz magassága.

A valaha ismert legnagyobb árhullám levonulása után, a tapasztalatokat összegezve a következő elképesztő számadatokat hagyta ránk az ár. A katasztrófavédelemnél regisztrált önkéntesként mintegy 36 780 ember dolgozott a gáton, azonban ennél jóval többen lehettek azok, akik helyt álltak ebben a nehéz helyzetben, és idejüket áldozva segítettek az emberek és települések mentésében. A gátak építéséhez mintegy 10 millió 179 ezer homokzsákot használtak fel, a gátakra pedig több mint 200 ezer köbméter homokot töltöttek ki, és 81 településen védekezett az állam az önkormányzatok helyett. A kormány és az önkén-

Fotó: (ORFK/H. Szabó Sándor)

sek sikeresen megvédték az árvíz területén lévő veszélyes üzemeket, közreműködésüknek hála sem fertőző sem pedig veszélyes anyagok nem kerültek a környezetbe.

A védekezés egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb eredménye, hogy a külföldi országokkal ellentétben az ár úgy hagyta el országunkat, hogy Magyarországon nem követelt emberéletet, sőt jelentősebb sérülés sem történt a védekezés során.

Orbán Viktor miniszterelnök az árvíz levonulását követő parlamenti napirend előtti felszólalásában köszönetet mondott mindazoknak, akik nélkül mindez nem jöhetett volna létre. „Ezúttal mondok köszönetet a vízügyi szakembereknek, az önkénteseknek, a sajtó munkatársainak, a katonáknak, a tűzoltóknak, az orvosoknak, a segítség-szervezeteknek, a bűvároknak, a civileknek, a határon túlról érkező csapatoknak is” – mondta a miniszterelnök. Orbán Viktor kiemelte, az árvíz magabiztossá tette az embereket, látszott, hogy a magyarok szeretik hazájukat, sőt a védekezés közben eltűntek a különbségek, hiszen nem volt jobb vagy baloldali ember, csak a víz elleni egységes küzdelem volt a fontos. Ahogy fogalmazott, amikor ember kellett a gátra, akkor Magyarország egységessé és erőssé vált.

A védekezésben országszerte közel ezer cigány ember is részt vett, szervezett formában segítve ebben a rendkívüli helyzetben. A roma önkéntesek az Országos Roma Önkormányzat, valamint a Lungo Drom Országos Cigány Érdekvédelmi és Polgári Szövetség szervezésében jutottak el mindazokra a fontos árvíz-

védelmi csomópontokra, ahol nagy szükség volt a munkájukra. Farkas Flórián, az Országos Roma Önkormányzat elnöke elmondta, hogy soha ennyi roma ilyen szervezett formában nem segítette még az árvízi munkákat. A védekezés során szóban fordultak a roma emberekhez, kérték őket, hogy mindaddig vegyenek részt az árvízi védekezésben, amíg a veszély el nem hárul, amíg szükség van kezük munkájára.

A romák az országban több helyen szervezeten érkeztek az árvízi védekezés helyszíneire. Ott voltak a váci térségben, Mohácson, Komárom-Esztergom megye településein, illetve a győri térségben is. Emellett Pest, Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok, valamint Nógrád megyéből önkéntesen csatlakoztak a cigány emberek a munkálatokhoz. Roma és nem roma emberek önkéntesen és összefogva, egymást támogatva és segítve álltak helyt az árvízi védekezésben. Farkas Flórián szerint az összefogásnak komoly üzenete van a társadalom felé.

Az árvízi védekezésben helyt állt résztvevők munkáját országszerte elismerték, köszönetet nyilvánítottak nekik. Jász-Nagykun-Szolnok megyé-

ben a megyei védelmi bizottság szervezte ünnepségen oklevéllel köszönték meg a közreműködő szervezetek és önkéntesek munkáját. A védekezésben részt vevőket a megyeháza dísztermében Dr. Kállai Mária kormány megbízott, a megyei védelmi bizottság elnöke köszöntötte. A kormány megbízott asszony elmondta, a Duna fél Európát vizsgáztatta éberségből és tettekes-ségből. A hazai védekezők eredményesen vizsgáztak, összefogásuk ereje erősebb volt a természetnél is. Külön

kiemelte a tiszai árvizeknél szerzett tapasztalat hozzájárult a sikerhez. Jász-Nagykun-Szolnok megyéből több mint 700 ember vett részt a védekezésben.

A megjelenteknek Szalay Ferenc, Szolnok Megyei jogú Város polgármester is köszönetet mondott. Kiemelte a különböző szervezetek egymásra utaltsága nem nehezítette, sőt erősítette az árvíz elleni küzdelmet, a nemzeti összefogás megmutatkozott ebben a nehéz helyzetben.

Az árvízi védekezésben részt vevő szervezeteknek és egyesületeknek Dr. Kállai Mária, a megyei védelmi bizottság elnöke elismerő oklevélben köszönte meg a dunai árvízi védekezésben nyújtott munkáját. **Elismerő oklevéllel köszönték meg az Országos Roma Önkormányzatnak is árvízi védekezésben nyújtott munkáját és szervezését.** Az oklevelet az Országos Roma Önkormányzat elnöke, Farkas Flórián vette át a kormány megbízott asszonytól.

Fotó: (szoljon.hu)

Az Európai Bizottság kimondottan pozitívan értékeli a magyar felzárkózási stratégia megvalósulását

Az Európai Bizottság értékelte és összehasonlította az egyes tagállamok roma-integrációs stratégiáinak végrehajtását, ennek érdekében tett intézkedéseket. Magyarország esetében dicsérik az ágazatok közötti együttműködést, a felzárkózási stratégia nyomon követési rendszerét. A Bizottság javasolja, hogy az uniós források felhasználásánál Magyarország is prioritásként kezelje a romák felzárkózásának támogatását a 2014–2020 közötti időszakban.

A jelentés szerint a kormányzati szervek sikeres és rendszerszerű párbeszédet folytatnak a regionális és települési önkormányzatokkal, ideértve a jó gyakorlatok megosztását. Az Európai Bizottság szerint Magyarország esetében megvalósul az érintettek képviselői szerveivel és a civil társadalommal való rendszeres párbeszéd, a célcsoport aktív részvétele; célzott területi és egyben komplex megközelítést alkalmaznak a források felhasználásakor.

A közleményben dicsérik a magyar társadalmi felzárkózási stratégia monitoring-rendszerét, amely nyomon követi az intézkedések megvalósulását, társadalmi hatásait, minden ágazatra kiterjed, és támogatja a további adatgyűjtést és kutatást. A közlemény külön kiemeli a magyar kistérségi felzárkózási politikát. Értéke, hogy adatokra és a problémák mélységét pontosan mutató indikátorokra támaszkodva, komplex szociális, közösségépítő, vidéki és humán fejlesztésekkel valósítja meg a források megfelelő célzását a leginkább hátrányos helyzetű kistérségekben. Magyarország a felzárkózási folyamat nyomon követésére megfelelő helyzetelemzést készített, benne a legszegényebb roma közösségek feltérképezésével. A monitoring-rendszer kiterjed a társadalmi felzárkózási stratégia intézkedéseinek, eredményeinek és társadalmi hatásainak vizsgálatára. A monitorozási folyamatban min-

den érdekelt fél részt vesz, folyamatos és rendszerszerű a társadalmi felzárkózási stratégia értékelése és felülvizsgálata, illetve az együttműködés a statisztikai hivatalokkal.

A diszkrimináció elleni küzdelmet tekintve megemlítik, hogy Magyarország hatékony intézkedéseket vezetett be a társadalom érzékenyítése, a gyermekmunka és az embercsempészet elleni küzdelem érdekében.

Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy sok még a teendő, a problémákat csak szisztematikus munkával lehet csak kezelni. A közlemény említést tesz arról, hogy Magyarország, Csehország, Szlovákia esetében jelen van a roma gyerekek iskolai szegregációja. Ezen jelenség kezelése érdekében hoztuk létre egy hónappal ezelőtt az Antiszegregációs Kerekasztalt, amelynek célja, hogy a kormányzati és a civil oldal együtt konzultáljon az oktatási integráció és a szegregáció aktuális kérdéseiről.

Az egyes tagországok kijelölt kapcsolattartóinak működéséről azt írják, hogy Magyarországon megfelelően részt vesznek a nemzeti szintű ágazati koordinációs mechanizmusokban és az EU-források felhasználása tervezésében, s megvalósul a koordináció a különböző kormányzati szintek között.

A Bizottság javasolja egy közös stratégiai keretrendszer felállítását annak érdekében, hogy a különböző forrásokat a 2014–20-as időszakban minél hatékonyabban lehessen felhasználni a hátrányos helyzetű csoportok, köztük a roma emberek integrációja érdekében. Ezért javasolja, hogy az ebbe való befektetés – 8 másik országhoz hasonlóan – Magyarországon is prioritásként szerepeljen, és meghatározott célokat tűzzenek ki a roma emberek munkaerő-piaci és társadalmi felzárkózási területén.

~ ~ ~ ~ ~

Újabb összefogás a cigányság helyzetének javításáért

Amikor a közös társadalmi felelősségről beszélünk, akkor a magyarországi cigányság sorsközösséget kíván vállalni – jelentette ki Farkas Flórián kedden annak alkalmából, hogy az Országos Roma Önkormányzat és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara együttműködési megállapodást kötött.

Együttműködési megállapodást kötött Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) elnöke és Farkas Flórián, az Országos Roma Önkormányzat (ORÖ) elnöke Budapesten. Ennek célja, hogy az MKIK bevonja a foglalkoztatást, a vállalkozások üzleti környezetét érintő, valamint az oktatás és szakképzés területén jelentkező irányító,

Fotó: (mkik.hu)

szervező és képző feladatainak ellátásába az ORÖ szakértőit, képviselőit. Az aláírás előtt Farkas Flórián elmondta: egyetértettek abban, hogy a magyar gazdaság fejlődésének egyik alapja a kis- és középvállalkozások fejlesztése, amelyből a magyarországi cigányság nem maradhat ki. Amikor a közös társadalmi felelősségről beszélünk, akkor a magyarországi cigányság sorsközösséget kíván vállalni – mondta, és fontos partneri gesztusnak nevezte, hogy az MKIK elnöke az összes szervezeti hátterét és kapcsolati tőkéjét biztosítva szállt be abba a keretmegállapodásba, amelyet az ORÖ két éve kötött a kormányfővel. E szerint legalább százezer munkanélküli romát vonnak be 2015-ig a munkaerőpiacra, és átfogó oktatási változásokat hajtanak végre, amelynek végén húszezer roma fiatal piacképes szakmát szerez. Célul tűzték ki, hogy legalább tízezer roma fiatal érettségire adótt képzésben vehessen részt, és legalább ötezernek adódjon lehetőség a felsőfokú oktatásban részt venni. Farkas Flórián hangsúlyozta: nem szabad, hogy a közmunka és a közfoglalkoztatás legyen a kizárólagos foglalkoztatási eleme a hazai cigányságnak, de jó, ha van. Amikor a piacképes szakmunkásképzések

elindulnak, akkor az az 53 ezer cigány, aki garantáltan benne van a rendszerben, kész is arra, hogy képezze magát – tette hozzá.

Parragh László, az MKIK elnöke elmondta: három területre koncentráltak. Az első a romák vállalkozóvá válása, ami olyan kitörési pont lehet, amely a középosztály irányába emelheti ezeket az embereket. Másik feladat, hogy a szakképzést olyan irányba mozgassák, hogy abba minél több cigány embert beemelhessenek. A harmadik kihívás annak a csaknem egymillió embernek – nem csak romáknak – az elhelyezése a munkaerőpiacon, aki életkora, egészségi állapota alapján képes lenne dolgozni, de nem jut munkához, mert másként szocializálódott – tette hozzá. Az MKIK elnöke arra biztatná a kormányzatot, hogy a közmunkaprogramnak legyen olyan kimeneti ága, amely a reálgazdaságba visz. Parragh László szerint jelenleg a szakképzésre járó cigány fiatalok

harmada nem fejezi be az iskolát, a felzárkóztatási programok jelentős része pedig kudarcba fulladt.

Az aláírt megállapodás alapján az MKIK támogatja, hogy a területi kamarák oktatási és szakképzési bizottságába előbb tanácskozási joggal, majd teljes jogú tagként bevonja az ORÖ által delegáltakat, valamint megismertetik az ORÖ-vel a kamarai kutatások eredményeit, és figyelembe veszik az ORÖ szakmai elképzeléseit. A megállapodásban az ORÖ vállalta, hogy a foglalkozáspolitikában fontos statisztikákat és kutatási eredményeket, javaslatokat átadja az MKIK megyei fejlesztési és képzési bizottságainak, és szükség esetén segíti a törvényben rögzített iskolalátogatási kötelezettségek betartását. Az aláírók készek olyan speciális oktatási, szakképzési, foglalkoztatási és vállalkozástámogató modellek kidolgozására, amelyek célja a halmozottan hátrányos helyzetű, képzetlen vagy alacsony képzettségű munkavállalók piacképes tudáshoz hozzáféréseinek, munkaerő-piaci beilleszkedésének javítása.

(LD/MTI – 2013.05.28.)

~~~~~

Az Országos Roma Önkormányzat KÖZLEMÉNYE

Az Országos Roma Önkormányzat és a Lungo Drom Országos Cigány Érdekvédelmi és Polgári Szövetség felhívására napok óta több száz roma önkéntes dolgozik a gátakon az árvízveszély elhárítása érdekében.

Az ország minden területén, az árvízzel veszélyeztetett településeken Győrtől Mohácsig ott vannak és helyt állnak a roma segítők. Szombaton 500 fő, ma 320 fő folytat a Katasztrófavédelmi Főigazgatóság embereivel karöltve heroikus küzdelmet a víz ellen Pilismaróton, az ország egyik legveszélyeztetettebb településén. Szervezettségük és segíteni akarásuk minden tiszteletet megérdemel, hiszen a hívó szóra családot, fáradságot hátrahagyva a nap bármely órájában azonnal készen állnak és indulnak segíteni. A mai napon például 11

órakor kérték a segítséget, alig fél órán belül útra készen álltak az emberek, és délután 3 órakor az első 100 fős csapat Nógrád megyéből jelentkezett a munkára, azóta is folyamatosan állnak be a Bács-Kiskun és Szolnok megyéből is érkező csapatok felváltani a munkában már elfáradt embereket.

Köszönet érte nekik és családjaiknak, akik támogatják családfeleik, fiaikat és asszonyaikat ebben a munkában, megértve azt, hogy saját gondjaiknál most fontosabb az ország védelme és a bajbajutottak megsegítése.

Budapest, 2013. június 9.

Farkas Flórián sk.
elnök

Tovább nő az esély

Munkáltatói workshop és bizonyítványosztás Szolnokon

A „Nő az esély” – ezer roma nő képzése – elnevezésű projekt keretében megrendezett munkáltatói workshopnak júniusban Szolnok megyei jogú város adott otthont. A rendezvényen bemutatásra került a TÁMOP-5.3.1.-B-2-12/2 „Roma emberek képzésbe ágyazott foglalkoztatása a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben” elnevezésű projekt, melyre a programon megjelent munkáltatók is beadhatják majd pályázataikat.

A projekt alapvető célja a munkanélküli cigány emberek – jelen programban elsősorban a nők – befogadásának és foglalkoztatásának javítása. A projekt során a társadalmi előítéletekkel és a munkaerőpiaci-diszkriminációval küzdő romák elhelyezkedését segítik és támogatják a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerek intézményeiben. A program

célja emellett az is, hogy hátrányos helyzetű – elsősorban cigány nők – által betölthető munkakörök száma növekedjen.

A pályázat, amelybe betekintést nyerhettek a jelenlévő – remélhetően jövőbeli – foglalkoztatók, szorosan kapcsolódik a TÁMOP-5.3.1-B-1 kiemelt projekthez, melyben a bevont személyek felkészítése és képzése zajlik. A bevont roma nők a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben betölthető munkakörök ellátására irányuló képzések sikeres elvégzésével, és a bizonyítvány megszerzésével lehetnek jogosultak a támogatott foglalkoztatásra.

A workshop a kiemelt projekt keretében szakmát szerzők foglalkoztatásának elősegítését irányozta elő, azt, hogy később a pályázó intézményekben megvalósulhasson a képzett roma nők támogatott foglalkoztatása. Ez a projekt azonban nemcsak a foglalkoztatást segíti elő, hanem azon keresztül közvetve megerősíti a kapcsolatot a roma közösségek és a szociális intézmények között. A cigány nők elhelyezkedése

ezekben az intézményekben a romákkal kapcsolatos előítéletek csökkenéséhez is hozzájárulhat. Hosszú távon ezen konstrukció célja az, hogy a bevont személyek munkaerőpiacon való tartós elhelyezkedéséhez hozzájáruljanak.

A TÁMOP-5.3.1.-B-2-12/2 projektben a pályázók köre igen széles. Pályázhatnak szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, szolgáltató szervek, illetve azok fenntartói, állami, önkormányzati szervek, egyházak és alapítványok.

A program elsődleges célcsoportja a TÁMOP 5.3.1.-B-1-11/1 kiemelt projekt keretében képesítést szerzett személyek, főként az ő támogatott foglalkoztatásukra nyílik majd lehetőség.

A program keretében a következő végzettségeket/képesítéseket szerezhetik meg a résztvevők:

- dajka (folyamatban);
- általános ápoló;
- kisgyermekgondozó – nevelő;
- szociális ápoló és gondozó;
- segédgondozó;
- idősgondozó;
- szociális segítő;
- házi gondozó, segítő;
- gyermek- és ifjúsági felügyelő.

A projekt során 12 hónapos támogatott foglalkoztatás (napi 6–8 órás) valósulhat meg, melyet követően a munkáltatónak azonos munkakörben három hónapos továbbfoglalkoztatási kötelezettsége van. Ezen túl a program során a foglalkoztatónak lehetősége nyílik a projekt keretében felvett munkavállaló támogatott továbbképzésére is, amennyiben ez a munkatevékenységéhez szükséges. A programban szintén lehetősége van a munkáltatónak arra is, hogy a munkavállaló sikeres beilleszkedésének segítése érdekében mentort alkalmazzon akár a projekt teljes időtartama alatt.

A pályázat keretében megrendezett workshopnak a feladata elsősorban az volt, hogy információkat adjon és segítséget nyújtson egy kötetlen beszélgetés formájában a támogatás igényléséről az érdeklődőknek. Több megyei munkáltató is részt vett a programon, járási hivatalok (Kunszentmárton, Jászberény) óvodák (Tiszapüspöki), a megyei munkaügyi központ illetékese, valamint szociális szolgáltató és ellátó központok dologozói voltak jelen a workshopon.

Az érdeklődő intézmények nyitottak voltak a kezdeményezésre, sőt több intézmény már gyakornoki helyként is szerepel a TÁMOP-5.3.1.-B-1-11/1 kiemelt projektben. A szervezők elmondták, a jelenlegi találkozó aktualitása az volt, hogy egy héten belül kézhez kapja az első csoport a bizonyítványát.

Az érdeklődők két előadást is meghallgathattak. *Tóth Ágnes*, az Országos Roma Önkormányzat koordinátora ismertette a már elindult, illetve a jövőbeni képzéseket, illetve azt, hogy a megszerzett szakképesítéssel milyen munkakörökbe helyezhetőek el a végzettek.

Papp Róbert, a Széchenyi Programiroda munkatársa bemutatatta a résztvevőknek a TÁMOP-5.3.1.-B-1-11/1 kiemelt projektet, valamint a foglalkoztatáshoz kötődő TÁMOP-5.3.1.-B-2-12/2 programot is.

A Türr István Képző és Kutató Intézet helyi kirendeltségének vezetője, *Bank Richárd* elmondta, hogy az elsődleges tapasztalatok szerint a dajkák kiválóan teljesítettek a gyakorlatukon, nagyon jó visszajelzéseket kaptak a gyakorlati helyként funkcionáló intézményektől. Elmondta, a hölgyek a kezdeti nehézségeken túllendülve kiteljesedtek gyakorlati helyükön végzett tevékenységükben.

A program egyik mentora, *Fazekas László* a következőképpen nyilatkozott a képzett hölgyekről: „Az integráció kezdeti lépésének megtétele rajtuk múlik, ők lesznek az úttörők.”

A roma nők szocializálódásuk és kultúrájuk révén rendkívül alkalmasak a TÁMOP programban meghirdetett képzések révén betölthető munkakörökben való alkalmazásra. A gyakorlati tapasztalat az volt, hogy mind a roma, mind pedig a nem roma gyerekek egyaránt megkedvelték a dajkákat. Kívánja, hogy sokan kövessék a példájukat az évek során – mondta a mentor.

A szolnoki dajkaképzésen elsőként végzett csoport tagjainak júniusi vizsgája rendkívül sikeresnek mondható. A vizsgabiztosok és oktatóik dicsérték kiváló hozzáállásukat, kommunikációs készségüket és kiemelték szakmai felkészültségüket is. A most vizsgázott 19 fő sikeres vizsgát tett, sőt többen külön dicséretben részesültek kiváló vizsgájukért.

Puzsoma Béláné Demeter Klára Kisújszállásról érkezett a képzésre. Elmondta, azért jelentkezett, mert nagyon szereti a gyerekeket, és eddig is gyerekek között dolgozott óvodai és iskolai kapcsolattartóként. A képzés kiválasztásánál az is fontos szempont volt számára, hogy el is tudjon helyezkedni később a munkakörben. A szolnoki gyakorlati helyén már fel is ajánlották számára, hogy adja be a jelentkezését az állásra, reményei szerint azonban lakóhelyén, Kisújszálláson is kap majd lehetőséget az elhelyezkedésre. Hozzátette, rengeteget adott neki a program, sokat tanulhatott az élmények-

(Fotók: LD/ME)

ben gazdag képzés ideje alatt. A családja is egyértelműen támogatón állt céljaihoz, segítettek abban, hogy tanulni tudjon, ösztönözték az ismeretszerzésre.

Az Újszászról érkezett *Miháné Santa Valéria* a lakóhelyén lévő óvoda vezetőjétől értesült a képzési lehetőségről. Az oktatást egyfajta új kihívásként értelmezte, a kezdeti féltel után pedig nagyon megszerette a képzést, és sajnálja, hogy vége lett. Nagyon szeretne dolgozni, várja, hogy munkába állhasson. Elmondta, annak ellenére, hogy a roma kultúrában a nő helye a családja mellett van, a férje és családja támogatta őt a tanulásban, örültek a sikeres vizsgának, és nagyon büszkéek rá.

Marsi Edit

CIFRA UDVAR

6. ÖRDÖGKATLAN
FESZTIVÁL
2013. július 30.
augusztus 3.

CIFRA MŰHELY KÖZHASZNÚ KULTURÁLIS EGYESÜLET

9023 Győr, Buda utca 19.

ciframuhely@gmail.com

www.ciframuhely.hu

facebook:
[ciframuhely.egyesulet](https://www.facebook.com/ciframuhely.egyesulet)

Támogassa munkánkat!

Adószám: 18034941-1-08

Számlaszám:
58600283-11190428

2013. 07.30-08.03.

KISHARSÁNY | NAGYHARSÁNY | PÁLKONYA | SZÓBORPARK | VYLYAN TERASZ

GÖRDÖG Katlan Fesztivál

WWW.ORDOGKATLAN.HU

„NEM VAGYUNK NORMÁLISAK!” (TÖRŐCSIK MARI)

XV. Kommandói Cigányfolklór Tábor

2013. július 28.–augusztus 4.

- 170 EUR a nyugati országokból érkezőknek
- 20 EUR (vagy ennek megfelelő HUF) a magyarországiaknak
- 300 RON a romániaiaknak

A részvételi díj magába foglalja az ellátást – reggeli, ebéd, vacsora – az oktatási díjat, a tábor rendezvényein való részvételt, valamint a szállást faházikókban, vagy az iskola tantermeiben. A faházikók száma korlátozott, lefoglalásukat a jelentkezések sorrendjében tudjuk biztosítani. A faházikók általában 3–4 személyesek. A sátorozók 10 eurónak megfelelő kedvezményt kapnak. A faluban már több motel is működik, ahol különbözettípusú szállást tudunk biztosítani. A részvételi díj nem tartalmazza a szállítást Sepsiszentgyörgyről Kommandóra.

Táncoktatás: (örköi és szászcsávási cigánytáncok) több csoportban, kezdőknek és haladóknak, *Orza Călin, Tőkés Zsolt, Tőkés Edit, Kis István, Kis-Demeter Erika, Ivácson László és Tekerés Gizella* közreműködésével, naponta két alkalommal 10.00–12.30, illetve 17.00–19.00 óra között.

- Örköi cigánytáncok: Orza Călin és Tőkés Edit
- Szászcsávási cigánytáncok haladóknak: Kis István és Kis-Demeter Erika
- Szászcsávási cigánytáncok kezdőknek: Ivácson László és Tekerés Gizella

Népdaloktatás:

Kis-Demeter Erika, naponta 12.30–13.00 óra között.

Zenészek: Szászcsávási zenekar, Papp István „Gázsa” és zenekara, valamint a Heveder zenekar

Naponta két alkalommal 10.00–12.30, illetve 17.00–19.00 óra között néptánc oktatás, népdaloktatás 12.30–13.00 óra között.

Délutánonként 15 és 17 óra között a meghívott előadók meghallgatása, videó filmek, dokumentumfilmek megtekintése. Minden este táncbálat tartunk. A hétvégén gálaest zárja a tábort. Szerdán délelőtt kirándulni lehet a Lakóca tetőre (1.777 m).

Jelentkezési határidő: 2013. július 10.

A korlátozott számú helyek miatt, a jelentkezőket a jelentkezés sorrendjében tudjuk fogadni. A jelentkezés megerősítése érdekében kérünk minden táborozót, hogy fizessen be előleget a következő bankszámlára:

Romániaiak: a RO69RNCB0124038013620001-es számlára 50 lejt,

Magyarországiak: a 14100079–30138249–01000003-as számlára 5.000 forintot.

A tábor július 28-án délután kezdődik a Sepsiszentgyörgyhez hozzántott Örköi cigánytelep meglátogatásával. Találkozás a sepsiszentgyörgyi központi parkban, a Bod Péter Megyei Könyvtár épülete előtt, 16 órakor. A látogatás után a résztvevőket autóbusszal szállítja Kommandóra. Akik nem vesznek részt a látogatáson, felülhetnek az autóbusszra 17 órakor a vasútállomásonál.

A szervezők fenntartják a programváltozás jogát.

Kapcsolat:

Deák Gyula Levente
Telefon: +40 744 307 027
E-mail: gyuszi@hte.ro

A tábort a Lajtha László Alapítvány szervezi.

Az Anna-bál prímásversenye

2013. július 16–17.

A balatonfüredi Anna-bál mindig is az ország legelőkelőbb báljai közé tartozott, ahol a haza legjelesebb művészei, közéleti szereplői nyaranként találkoztak. Milyen más közeg illene jobban a nagy múltú cigányprímások és minden második évben a hagyományos népzenei bemutakozásához, mint az Anna-bálra készülő Balatonfüred, amely a

magyar múlt egyik legprosperálóbb időszakát, a nemzeti ébredés korszakát idézi meg.

Ebből a gondolatból kiindulva a Balatonfüredi Önkormányzat és a Hagyományok Háza a 2013-ban megrendezendő Anna-bál kísérendőjeként prímásversenyt hirdet magyar népies műzenét játszó hegedűsök számára.

Pályázhat minden, a klasszikus cigányzenei hagyományt művelő hegedűs, aki a verseny napjáig betöltötte a 16. életévét, de még nem múlt 35.

A nyilvános színpadi versenyt a balatonfüredi Anna-bál előtti héten a keddi és a szerdai napokon tartjuk. A zsűri tagjai a magyar népies műzene elismert szakemberei (*Radics Ferenc* (Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt), a Magyar Állami Népi Együttes zenekarvezető primása, az 1992-es primásverseny és a 2000-ben megrendezett Országos Aranyvonó Párbaj győztese, *Buffó Rigó Sándor* (Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt), a 100 Tagú Cigányzenekar elnöke, *Puka Károly* (Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt), az 1984-es cigányprimás verseny győztese és *Sánta Ferenc* Kossuth- és Liszt-díjas hegedűművész, a Magyar Nemzeti Cigányzenekar művészeti vezetője.

A versenyen minden primásnak két versenyszámot kell előadnia, egy kötelezőt és egy szabadon választottat, egyenként 5–5 perc időtartamban.

A kötelező versenyszámban a következő művekből lehet válogatni:

Bihari János: Primatiális lassú magyar és friss

Bihari János: Sarkantyús verbunk és friss

Csermák Antal: A-dúr verbunk és friss

Lavotta János: Szerenád és friss

Rózsavölgyi Márk: I. Magyar körtánc

Szentirmay Elemér: Emlékezés Bihari Jánosra

A szabadon választott műsorzámban a versenyző az általa legkedveltebb – de kötelezően magyar szerzők műveiből kiválogatott – nótacsokrot adja elő.

Kísérőzenekarról a verseny szervezői gondoskodnak.

Az elbírálás során kiemelt szempontnak számít a dal-
lamválogatás zeneesztétikai értéke, a bemutatott dallamok stílusú előadásmódja, illetve az előadó egyéni, művészi

kisugárzása. A zsűri egy alapszintű követelményrendszer mentén (a játék ritmikai, intonációs jellemzői, stílusismeret, hagyományhűség) választja ki a győztest és a gálaműsor felépítőit.

Az első díj egymillió forint, a második díj ötszázezer, a harmadik díj háromszázezer forint, a különdíjasok pedig tárgyjutalomban részesülnek.

Szerda este a legjobb produkciókból és meghívott előadók műsorszámaiból szerkesztett gálakoncertet rendezünk a Gyógy téren, a Nagyszínpadon.

A versenyre a jelentkezési lap kitöltésével, valamint a versenyzőről készült videofelvétellel vagy internetes videomegosztóra (pl. youtube) feltöltött mozgókép linkjének csatolásával lehet jelentkezni. A jelentkezési lapokat a demóanyaggal együtt az alábbi e-mail címre vagy postán viszaküldve a következő címre várjuk **2013. július 5-ig:**

E-mail: furedi.primasverseny@hagyomanyokhaza.hu

Postacím: „AZ ANNA-BÁL PRÍMÁSVERSENYE”

Hagyományok Háza, 1251 Budapest, Postafiók 23.

Vajdahunyadvári nyári zenei fesztivál 2013. Budapest Bár koncert

Július 29., hétfő 20.30 (esőnap: július 30., 20.30)

Művészeti vezető: *Farkas Róbert*

Közreműködik: *Lovasi András, Németh Juci, Rutkai Bori, Frenk, Keleti András, Kollár-Klemencz László*

**Mívesen hangszerelt cigányzene:
régí film-, és világlágerek, kuplák és táncdalok bár
hangulatban**

Válogatás az eddig megjelent lemezek zenei anyagából

Budapest Bár sajátos zenei világa, a tagjai által képviselt műfajok gazdagsága, hangszeres- és énekes tudása a siker kulcsa. Örökzöld táncdalokat, filmslágereket, kuplákat adnak elő új köntösben, kiváló ízléssel, kifinomult cigányzenei háttérrel.

A Budapest Bár zenekart eredetileg Farkas Róbert alapította azzal a szándékkal, hogy friss lendületet adjon a kávéházi cigányzenei hagyománynak. Az eredetileg egyetlen lemezre összeállt csapat kiváló magyar pop- és rock énekekkel, napjaink zenéjének meghatározó személyiségeivel kiegészülve együtt maradt, és azóta is töretlen sikerrel lép fel színházakban, fesztiválokon, koncertpódiumokon. Az együttes megalakulása óta több generációs kedvencé vált: számos régi dalt leporoltak, elfeledetteket élesztettek újra, vagy nagyon közismerteket öltöztettek új köntösbe. Számos kor, kultúra és generáció találkozik a produkcióban, talán ezért is szeretik fiatalok és idősebbek egyaránt.

A könyvek szeretete

Amikor olvasunk egy könyvet, újra láthatjuk a szülőfalunkat körülölelő tájakat, ismeretlen emberek bőrébe bújhatunk, izgulhatunk a hősért, mi is megvívhatunk az ellenséggel.

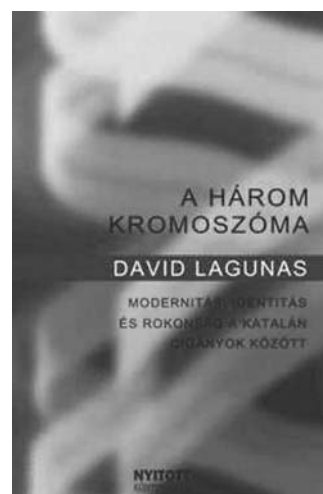
Őn is szeret olvasni? Az alábbi könyvek számos témát érintenek. Kultúrák találkozása ez, legyen szó zenéről, hagyományról, meséről...

Cigány festészet – Magyarország 1969–2009

Válogatás a Cigány Ház – Romano Kher Képzőművészeti Közgyűjteményéből. A könyv bemutatja a cigány festészet fejlődését, és legkiemelkedőbb alakjait.

puló társadalmi kapcsolataiktól. Olyan kérdéseket feleget, amelyek a témával kapcsolatban a modern nemzetközi kutatásban máig fontosak. A hagyományos megközelítéseket a kulturális antropológia legújabb irányzatainak meglátásaival egészíti ki, például a manapság oly fontos társadalmi nemek kérdéseivel – erre utal, ahogy az olvasó látni fogja, a kötet elsőre furcsának tűnő címe is – vagy a modernitásról kialakított diskurzusaival. Egy olyan modernitás képe rajzolódik ki tehát előttünk, amelynek a katalán kálók – csakúgy, mint Európa többi zingarói – nem csupán semleges nézői, hanem maguk is alkotó résztvevői.

David Lagunas:

A három kromoszóma Modernitás, identitás és rokonság a katalán cigányok között

E könyv Mari néni, Rafael bácsi, Lluís bácsi, Juanito, Chelo és a többi matarói káló cigány mindennapjaiba vezet be az olvasót úgy, ahogyan azt a fiatal szociálintropológus, David Lagunas a közöttük végzett terepmunka során megismerte. Az európai kultúrákban a mai napig úgy tekintenek a zingarókra, mint közeli vadakra, akik visszamaradtak, atavisztikus hagyományokat és sötét időkbe visszanyúló szokásokat követnek, a manapság divatosá vált szociológiai megközelítés szerint pedig egyszerűen csak marginálisak. Ezzel szemben a kálók azt vallják magukról: mi modern cigányok vagyunk; és sikeresen illeszkednek be egy szélesebb társadalmi közegbe. David Lagunas bemutatja, hogy a modern cigányok élete szorosan függ a rokonsági kötelékeken ala-

Papus:

A cigányok Tarotja (kártyákkal) A jóslás tudománya

A cigányok rendelkeznek egy bibliával: ez a biblia életlehetőséget ad nekik, mert lehetővé teszi számukra a jóslást, ez a biblia számukra a szórakozás állandó forrása, mert megengedi nekik a játékot.

Igen, a TAROT nevű kártyajáték, melyet a cigányok birtokolnak, az a bibliák bibliája. Ez a Thoth Hermész Trismegisztosz könyve, Ádámé, ez a legrégebbi civilizációk eredetéről szóló kinyilatkoztatás könyve. Miután ugyanis a szabadkőműves, egy intelligens és jól

nevelt ember elveszítette a hagyomány átörökítését, miután a pap, egy intelligens és jól nevelt ember elveszítette ezotériáját, a tudatlan és számunkra terhes cigány nép adja kezünkbe azt a kulcsot, amivel lehetővé válik számunkra minden szimbólum nehézségei nélküli megmagyarázása. Csodálnunk kell ezen beavatottak bölcsességét, akik magukra vették a terhet, és így több jó eredményt értek el, mint amennyit a bátorság lehetővé tett!

A cigányok ezen kártyajátéka egy csodálatos könyve, ahogy ezt Court de Gebelin és különösen Vaillant is látta. Ez a TAROT, THORA vagy ROTA nevű játék fokozatosan minden régi nép szintézisának alapjául szolgált. A Tarotnak köszönhetően a szintézis törvényét, amely minden szimbólumban rejlik, újra megtalálhatjuk és tovább fejleszthetjük

Papp János:

Tesztek a középfokú cigány, lovári nyelvvizsgálóhoz

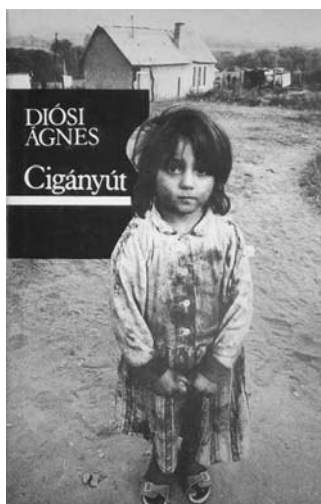

A kötet 20 feleletválasztós tesztet tartalmaz megoldással a középfokú nyelvvizsgálóra készülőknél számára. Elsősorban a nyelvtani ismereteket kéri számon, önálló nyelvtanulásra is alkalmas.

Diósi Ágnes:
Cigányút

„A cigányság hosszú utat tett meg vándorlása során, s jelenleg a társadalmon kívüliségből a társadalomba vezető keserves utat járja. Beilleszkedése sarkalatos kérdés, már csak azért is, mert az akadályokban, amelyekbe ez a folyamat minduntalan beleütközik, napjaink jellemző problémáira ismerhetünk. Ezért van, hogy a dolog gyakorta „cigányútra megy”.

Elfogultságomat a hátrányban lévő kisebbség iránt hiába is tagadnám. Téved viszont, aki azt hiszi, hogy a tényirodalom a hűvös tárgyilagosság műfaja. Kihegyezett érzékenység nélkül a tények nem láthatók; szenvedélymentesen a tényeket nem lehet szólásra bírni. Más elfogultság

vezérelt, ha nem is olyan szembeszökően vagy épp kemény bírálathoz öltözött: az elfogultság a magyar nép, a magyar társadalom iránt. Abban, ahogy egy társadalom a súlyos problémáit kezeli, megmutatkozik szellemisége, erkölcsi színvonala. Kritikus hangvétele oka az előttről érzett aggodalom. Meggyőződésem, hogy a jelen állapotok (s azok kozmetikázása) minden magyar állampolgárra irányuló komoly veszélyt hordoznak, és megoldást csak a kölcsönös tolerancia talaján érdemes keresni. Közelmúltunk történelmi példái felelősségre kell, hogy intsenek bennünket. Nekem is szülőhazám ez a föld. Ide köt minden jó és minden rossz, ami valaha történt velem. Szavaimnak csak itt lehet súlya. Itt szültem és neveltem föl négy gyereket, itt nevelkednek az unokáim. Elsősorban miattuk és értük nem mindegy nekem, hogy mit valósít meg ez a társadalom a humanista eszményekből; hogy otthona lesz-e ez az ország a sokat szenvedett kisebbségnek is.”

Szabóné Kármán Judit:

A magyarországi roma/cigány értelmiség historiográfiája, helyzete, mentális állapota

A kötet témája a magyarországi roma/cigány értelmiség historiográfiája, a hazai cigányság oktatásának története, kiegészítve a mai diplomások körében végzett empirikus kutatással. A könyv a 17. századtól – az első roma/cigány írástudók megjelenésétől kezdve – napjainkig mutatja be a legnagyobb létszámú hazai kisebbség értelmiségének kialakulását, artikulálódását, szerveződését, kapcsolatát a többségi értelmiséggel. E téma eddig sem a hazai értelmiségkutatásokban, sem pedig a cigánykutatókban nem szerepelt, ezért hézagpótló mind a szakma, mind a laikus közönség körében. A szorosán vett roma/cigány történet mellett az Olvasó áttekintheti a magyar értelmiség fejlődésének historiográfiáját is, hisz a szerző szándéka az volt, hogy azzal párhuzamban, a hasonlóságokat és különbségeket feltárva, a kapcsolódási pontokat megkeresve mutassa be a cigányság oktatás- és értelmiségtörténetét. Az értekezés másik novuma a kutató közel száz hazai roma/cigány diplomás körében végzett vizsgálata, melyben a motivációkon, életútelemezéseken túl mentálhigiénés kutatásokat is végzett. E megközelítés – társadalmi mobilitás és mentális állapot összekapcsolása – társadalomkutatási szempontból is újszerű a cigánykutatók történetében. A könyv olvasmányos, s a kutatási téma mellett átfogó képet ad a hazai cigány népesség helyzetéről, különböző csoportjairól, a nők, gyermekek sorsáról, a roma/cigány identitás kérdéseiről is.

Gunda Béla:

Teknővájó cigány és munkája

Az ide-oda vándorló cigányok a túrás-faragás, kovácsolás mesterségének igen sok ősi vonását őrizték meg. Az alábbiakban a zsujtári (Abaúj megye) Szász József teknővájó oláh cigány, (kovotare) munkáját mutatjuk be, akivel 1933 nyarán a Borsod megyei Martonyi község határában találkoztunk. Előbb vegyük sorra szerszámain, azután munkájának menetét és életmódját.

Szerszámai: *kuszturā*, *kanálvájó*, *kétnyelű kés*, *késvédő tok*, *vályúkapocska* (*t-tá-bája*, *f:foka*). *kapocska*, *keresztvágó fűrész*, *fejsze*, *bárd*, *mejdeszka*, *szakajtó*, *teknő*.

Kusztura (külön cigány neve nincs), a teknő szarvát simítják le vele vagy a kanál kipucolására szolgál.

Kánálvájó (szkabā), az evőkanál, főzőkanál homorú felületének megmunkálására használják.

Kétnyelű kés (mezdrālā), a teknő, szakajtó külső részét simítják le vele. Van keske-

nyebb és szélesebb pengéjű. A kés élét fából készült tokkal védik. A keskenyebb pengéjű a szakajtó füléhez való, hogy gömbölyűre tudjon kifordulni.

Kapocska (tyjeszlā) többféle fajtája van. A szakajtóhoz való kapocska hajtása görbébb homorúbb, mint a teknőhöz való kapocskáé, hogy a szakajtónak megfelelően kisebb helyen megforduljon. Nagyságra megegye-

Bárd (mutyé), a teknőhöz való ékkel és fejszével kettéhasított fát ezzel faragják egyenesre a széthasadás mentén. Nyele akácfaéből készül.

Mejdeszka (tyéptár). A cigány, amikor szakajtót készít, ezt a nyakába akasztja és ehhez – nem pedig a melléhez – dűti a szakajtót, amikor kétnyelű késsel dolgozik rajta. A mellén fekvő része kisé homorú, hogy a mejjel ne rontsa, az eleje domború. A két széle le van hasgatva. hogy a kés jobban tudjon fordulni: azaz nem egészen szögletes.

Vasszerszámain a cigány a falusi kováccsal készítteti el. Ha valamelyiknek kicsorbul az éle, fénkűvel (arser), fénkűvel hozza helyre a csorbát.

Szerszámaint lehetőleg hűvös helyen tartja, betakarja használat után forgáccsal, mert a napon meglágyulnak.

A teknőcsinálók ott ütik fel sátorfájukat, ahol megfelelő fát tudnak szerezni. Teknő, szakajtó stb. készítéséhez legjobb a topolya, fik és fehér nyárfa. Kanalat bükkfából is készítenek. Művészkedni, faragványait cifrázni nem szokta. Az elkészített holmi felét, egyharmadát a fáért cserébe adja a cigány a fa tulajdonosának.

Készít teknőt (*trókā*), szakajtót vagy fatálat (*szakasz-*

tó), kanalat (*lyingura*). Teknő van a nagysága szerint: sütő, mosó, szalonnaszózó, gyúró. Az egészen rövid teknőnek mosogató a neve. Megrendelésre készít suszterszékét, disznóöléskor a zsiradék eltartására szolgáló *vajlingotl* stb.

A kidöntött fát a teknő hosszúságának megfelelő darabokra az asszony, fűrészel el a gyerekekkel. Az ura csak szükség esetén segít. A cigánynak igen gyakorlott szeme van, a fa magasságát mindig meg tudja állapítani, s ebből látja, hogy merre szabad döntenie, hogy kárt ne tegyen valamiben.

Az elfűrészelt darabokat faékkal (*panā*) és fejszével kettéhasítja. A hasításnál három egymástól egyenlő távolságra ütött éket használ, amelyek hossza körülbelül 30–35 cm. Hasítás után a fát a hasadás mentén bárdal simára faragja, a héját leszedi. Azt mondja, hogy a bárdal *obrazálódik* a fa. Munka közben a bárdot fél kézben fogja.

A bárdal való megmunkálás után a teknőnek való fa belsejét, az úgynevezett bél-fát (*hqf*) kiveszi, amiből szakajtó készül. A bél fa kivevése úgy történik, hogy a teknőnek való fa két végét annyira kivési, hogy kétfelől éket tudjon aláverni, azután a két ék segítségével kihalítja. Minden teknőből csak egy szakajtóra való bél-fát lehet kivenni. Készülhet a szakajtó színfából is (amikor a fából csak szakajtót faragnak, belsejét nem veszik ki).

A teknő és szakajtó további megmunkálása lényegileg ugyanaz:

Először fejszével kinagyolja (*iszkobit áfārā*) vagy *szkobálja*. Fejszével vésődik is, de csak nagyjából. Amikor a kapocskával belül dolgozik rajta: *murajja*, a külső részét: *retunzsálja*. A teknő, szakajtó belső részeinek gömbölyűnek kell lenni,

akarja támasztani, akkor a bal lábának is oda dűti. A kanál belsejét a kapocska sarkával is kinagyolhatja, s azután fog hozzá, hogy a kanálvájóval simára kivesse.

A cigány néhány teknőt, szakajtót csak kinagyol és azután dolgozza ki, de azo-

mint a „hódvilág”. Amikor a peremeket a kétnyelű késsel egyenesbe veszi a cigány, ábrázolja a teknőt, amikor a belsejét egészen simára dolgozza: *Ijimpozálja*. A külső részét *retunzsálás* után kétnyelű késsel is simítja. A teknőnek, szakajtónak mindenütt egyforma vastagnak kell lenni, ezért a kapocskával óvatosan történik a munka. A cigány már az ütések hangjáról megismeri, hogy nem vágott-e be mélyebben a szükségesnél a teknő oldalába vagy fenekébe. Ha vékony a hang, nem kell olyan mélyen ütni a kapocskával.

A kapocskával való ütéseknek egymásba folyó nyomai maradnak a fán, amelynek *dátyin* a neve. Ezeket kétnyelű késsel simítja le.

A cigány szabályszerűen úgy dolgozik, hogy leül a földre, a forgácsra s két lábát maga előtt hosszan elnyújtja vagy alsó lábszárát maga alá húzza. Előtte van a taragófa, műhelyfa vagy műhelytőke (*soplyér*): egy tekintélyes vastagságú faág s faragás közben erre teszi a teknőt szakajtót. Ha erősebben meg-

kat, amelyeken nem dolgozik, forgáccsal takarja be. A kidolgozott holmikat dunna alatt is szokták tartani. Vigyázni kell rájuk, hogy hirtelen ne száradjanak, mert megrepedeznek.

A szakajtó átlag 40 cm átmérőjű, a teknő, mint fentebb említettük lehet hosszabb-rövidebb, egy rendes nagyságú teknő szélessége körülbelül 50 cm, hosszúsága 130 cm, mélysége 25 cm. De lehet mélyebb és laposabb. Részei: a feje *káp*), szarva (*kernyi*, *karnyé*), nevezik fülének vagy *filének* is (*kápúj*), *széli* (*márdzsinā*), belseje (*pod inlont-ru*), *fenek* (*fund*). A szakajtónak szarva nincsen, csak feje, fenekének külső része nem teljesen domború, mint a teknőnek.

A forgácsot főzéshez használja fel. Igen szapora vele a főzés.

A cigány ide-oda vándorlása közben igen egyszerűen él. Van saját szekere, rossz lova. A szekérre felpakolja holmiját, családját s megy addig, amíg munkát nem talál. A kikérdezt zsujtári cigány elbarangol Hevesbe, a

Nyírségbe is. Ha uradalmakban telepszik meg, rendszerint az istállóban húzza meg magát.

Ha valahol az erdő szélén, kint a határban kell megtelepednie, kunyhót (*kulyiba*) épít a következőképen: két ágast (*furkā*) lever, azt fent összeköti egy gerendával (*béránd*) s ehhez kétoldalt, ferdén gallyakat támaszt, amit még a lekapocskált forgáccsal és főként fakéreggel (*szkarcā*, az oláh *scoartā*) fed be. Ha olyan helyen dolgozik, ahol nincs árnyék,

akkor rendszerint lever három botot (a középső bot rendszeren nincs párhuzamosan a másik kettővel, hanem körülbelül 50 cm-re a másik kettőt összekötő vonaltól), s rádob egy ponyvát, lepedőfélét (*ljepegyen*) és ennek az

árnyékában végzi munkáját. Ennek a primitív építménynek sátor a neve, de *kulibának* is nevezi. (A fentebb említett kunyhót *kulyibának* mondotta.)

Egy-két főzőedényen kívül nem is hord mást magával (ezek már gyári holmik). Az élelmiszert rendszeren csere útján a helyszínen szerzi be a gazdasszonyoktól (babot, borsót, krumplit). Ha tud annyit összeszedni, hogy télire is maradjon belőle, akkor

odahaza tölti a telet (Szász Józsefnek háza van Zsujtáron), ellenkező esetben vándorolni kényszerül. Ha feleségének szüksége van asztalra, lever négy karót, arra egy darab deszkát helyez, s az asszony azon dolgozhat.

Kedvenc eledelük a hamu alatt sült pogácsa (*pinye*) és a málé (*máléj*). Kenyeret nem sütnék. Ha valahol patak mellett telepsznek le, előszeretettel fogyasztják a nyáron sült halat. Tűzhelyet alkalmoszerűen építenek. Ez leginkább két egymás mellé tett kődarab vagy téglaszekerékre helyezik a főzőedényt. Forgáccsal tüzelnek. Érdekes tűzhelyféleség az úgynevezett *butug* (tulajdonképpen tuskót, tőke-félét jelent): ez nem más, mint egy 15–25 cm magas, kettévágott tőke (olyan darab, amelyből már szakajtót sem lehetett készíteni, mert rövid). Erre helyezik a főzőedényt és magát a tőkét gyújtják meg. A kettévágott tőke a téglát, követ helyettesíti. Amikor a tőkék már annyira elégték, hogy a fő-

zőedény leesne róluk, mindig összebb tolják őket.

Ezeket jegyeztük fel a cigány társaságában töltött egy-két óra alatt. Az elmondott adatok szerint nemcsak rá, hanem apjára, nagyapjára is vonatkoznak, akik szintén teknőkészítéssel foglalkoztak, s akiktől mesterségét tanulta.

*Cigány néprajzi tanulmányok 6.
Bp. 1997 45–47. p.*

(Fotók: sulinet.hu)

Burkus király (3. rész)

Na, nekikezdenek ott sími. Elbúcsúznak, s a fiú elindul. Ahogy érkezik a Burkus király határához, azt mondja neki a lova:

– Hallgass ide, kedves gazdám! Most leszállsz a hátamról, s engem fenékbe rúgsz. Én csonttá válok, s betesz ide, a híd alá. Ha szerencséd lesz Istentől, hogy vissza gyere, akkor idejössz, a híd alá, s engem onnét kiveszel, s visszarúgsz megint lóvá. S akkor hazamegyünk együtt. De nekem nem szabad veled menni, nehogy én is kővé váljak.

– Jól van, édes lovam!

Leszállt a lováról, fenékbe rúgta, s csonttá vált a lova. Beteszi a híd alá. Vesz magát gyalog, s menyen tovább.

Burkus királynak a lánya kint volt a gangon, varrt egy zsebkendő. De gyönyörű szép lány volt! Tiszta aranyleány volt! Csak meg volt átkozva: ha valakire ránéz, azt kőbálványá változtatja.

Odatekint, látja, hogy jön a fiú, hát mindjárt kőbálványá változtatja. De olyan szép kőbálvány nem volt egy sem, pedig volt ott ezer meg ezer más.

– Hej, Istenem, ezek a királyfiúk jöhetnek értem, hogy vegyenek el. S ezért a tolvaj apámért, a sárkányért én soha férjhez ne tudjak menni! Legyen, amit ád az Isten: én hátat fordítok neki, felébresztem, s lássuk, miért jött.

Akkor intett egyet a zsebkendővel, s a fiú felébredt.

– Na, kedves szeretóm, én nem azért jöttem, hogy tégedet megöljelek, hanem hogy feleségül vegyelek. Mert én szeretlek téged.

Megy, s hátulról megcsókolja a leány haját. Akkor a leány azt mondja neki:

– Na, hallgass ide! Eridj be a szobába, ott van egy korsó, s abban van erő-

víz. Fogjad, s igyad! S az üvegbe tégy ki magadnak, s kösd a derekadra. Mindjárt hazajön az a tolvaj apám, a sárkány, s hív téged, hogy állj ki véle verekedni. És ha bírod, mind darabokra vágjad, mert én tőle sohase tudok férjhez menni.

– Nem fogsz rám megharagudni?

– Nem én aztán!

Úgy is volt. Megérkezett az apja.

– Na, te lányom, hát, te az én tudtom nélkül férjhez mentél, mondd, hogy álljon ki vélem az urad verekedni!

Kiállt. Mennek szépen egy nagy csűrbe, tiszta vasból volt. Ott kezdenek birkózni. Mind egy erőben voltak. A fiú

csak elékapja az üveget, megissza azt a kis erőt, amelyik benne volt.

– Na, né, fiam, hagyjál nekem is egy cseppet belőle!

Hagyott. Egyszerre két fejit levágta a sárkánynak. Megragadta a fiú a sárkányt, s úgy belévágta a földbe, hogy ha nem fogja meg a sárkányt egyik fülénél fogva, egészen belesüllyed. Akkor kihúzta a kardját, s mind darabokra vágta. Csomóba rakta a húst. Akkor odament a lányhoz:

– Nem haragszol? Megöltem az apádat.

– Eridj, csak, tegyél mindenféle almot reá, gyűjtsd meg, s még a porát is szélnek eresszed!

El is ment a fiú. Meggyűjtotta a sárkányt, még a porát is szélnek eresztette. S akkor veszi magát a fiú, viszszafele a leányhoz. Azt mondja neki:

– Na, most hallgass ide! Én menyek elől, s te jössz a hátam megett. De nem szabad neked elém kerülni, mert ha még egyszer kővé változtatlak, többet nincs erőm, hogy felébresszelek. Gyere, nézd meg a gazdaságomat!

Elmentek az istállókhöz. A pajtákhoz, tyúkokhoz, disznóólakhoz. Mindenüvé. De csupa gyémánt volt minden: gyémánt tyúk, gyémánt marha, gyémánt ló. Mindenféle gyémántból volt, de a lovaknak, marháknak mind öt lábuk volt, meg hét lábuk.

– Nagyon szép! Gyönyörű!

– Na, most hallgass ide! Itt van egy vessző, evvel megütöd az épület négy szegeletjét, a gazdaságból lesz egy alma, s visszük magunkkal.

Úgy is tette a fiú. Megütötte az épület négy szegeletjét. Felültek a hintóra, s mentek. A felesége hajtott elől, ő hátul ült. Egyszer csak azt mondja a fiú:

– Hallgass ide, fiam!

Csak lépésbe hagyjad, mert megyek egy kicsit a híd alá, bajomra!

Megállott a kocsi. A fiú kiszállt, s a híd alól kivette a csontot, felrúgta, s az visszaváltozott lóvá.

– Na, gazdám! Hozod? Hozod? Szereted?

– Úgy szeretem, hogy majd megenném! Csak mi haszna? Mert ha még egyszer rámnéz, kővé változok, s többet már nincs ereje, hogy visszaváltoztasson.

– Ne búsulj! – azt mondja a ló. Mikor kiérnek:

– Ülj a hátamra – mondja a ló Burkus király lányának.

Az felül a hátára. Fölrepül vele a ló a felhők közé. Mikor leereszkedik, leejtette, úgy összedagasztotta a Burkus király lányát, mint a pép. Akkor azt mondja a fiúnak:

– Na, gazdám, húst húshoz, csontot csonthoz!

Visszarakta a fiú a leányt. A ló fűt egyet reá, felrúgta, s még szebb lett,

mint amilyen volt. Csak azt az erejét vesztette el, hogy kővé változtasson a nézésivel.

– Na, most csókoljátok meg egymást! S nézzetek szembe egymással! S ne búsuljatok semmit!

Nagy örömmel mentek haza. Olyan öröme volt a királyfiú apjának a fiában, hogy nem cserélt volna senkivel a világon.

Azt mondja akkor a fiú az öregnek:

– Na, öreg bátyám, van még vi-tézebb nálamnál?

– Senki az égvilágán! Olyan vitéz, édes fiam, mint te, nincs senki!

Na, ott mindjárt tartottak egy nagy esküvőt. A két bátyja is akkor esküdött meg a feleségivel. S ha meg nem hal-tak, még ma is élnek.

– vége –

Nagy Olga gyűjtése

Taliga király

(1. rész)

erdélyi cigány mese

Egyszer volt, ha nem lett volna, nem is mondták volna, egyszer volt egy király. Se vénségére, se fiatal korára nem volt gyermeke. Úgy adta a jó Isten, hogy a király meg a királyné fiatal emberek voltak. Telt-múlt az idő, egyszer csak a király gondolkozóba esett, hogy mitévő legyen, mert ha a királynéval együtt megöregszik, kire marad az a sok nagy vagyon, a királyság. Úgy adta a jó Isten, hogy a király pont délben szólt a feleségének:

– No, kedves feleségem, tudd meg, hogy mától fogva az van, hogy levágom a nyakadat, ha nem szülsz nekem egy fiat, hogy vénségünkre nekünk is legyen valakink, legyen, aki gondoskodik rólunk, s akire maradjon a királyságunk.

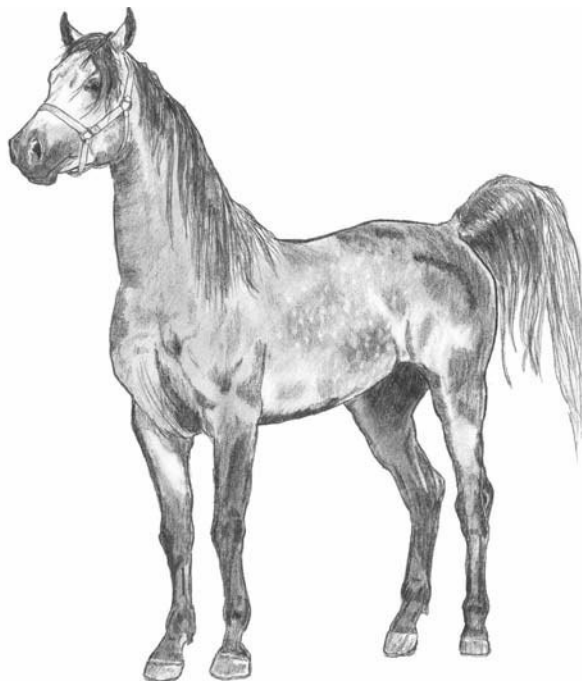
Mikor a király kimondta a szót, a királyné erre elbúsult, hogy mit tehessen, mitévő legyen. Úgy adta a jó Isten, hogy egy napon a királyné behívhatja a kocsisát, befogat a kocsiba, fogja magát, indul magának. Pénzt vesz magához a kocsiba, s megy, hogy keressen valahol egy tudós asszonyt. Úgy adta Isten, hogy egyik faluban egy öreg parasztasszonyra akadt.

– Adjon Isten jó napot, öreganyám!

– Szintúgy te is élsz, felséges királyné! Mi járatban vagy?

Elmondja neki:

– Azért jöttem, hogy keressék, mert nézd, mit mondott nekem a fér-

jem! Talán tudsz segíteni rajtam, hogy teherbe essek, hogy gyereket szüljek, hadd legyen bár egy gyerekünk vénségünkre.

– Hogyne, felséges királyné – mondja neki. Haza még, és vasárnap,

vagy amikor akarod, elindulsz keresni, hogy a templomban, a templom küszöbén, amikor menyasszony voltál, leesett a cipődről egy piros csipke; keresd meg azt a csipkét, mert meg kell találnod. Akkor hazaviszed azt a csipkét, vízbe teszed, megfőzöd, s amikor jól megfőtt, a levét rögtön megiszod, s mindjárt érezni fogod, hogy teherbe estél.

– Na, köszönöm szépen; mi lesz a fizetség?

Azt mondja neki az öregasszony:

– Ezért egy véka arany jár fizetségül – mondja neki.

– Nem baj, öreganyám.

A királyné egy véka aranyat ad az öregasszonynak, és hazamegy. Mihelyst hazaért, indult, mindjárt megkereste azt a piros csipkét. Tényleg megtalálta, pontosan a templom küszöbén. Hazament, feltette föni, kifőzte, megitta a levét, s azonnal állapotosnak érezte magát. Telik-múlik az idő; amikor fél-idős volt, s érezte, hogy terhes, szólt a királynak:

– Na, drága kedves férjem, tudd meg, hogy én mától fogva állapotos vagyok.

– folytatjuk –

Roma fiatalokat várnak a felsőoktatási intézmények

Az Országos Rendőr-főkapitányság pályázatot hirdet a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán, jogi, igazgatási, gazdaságtudományi, műszaki vagy informatikai képzési területen tanuló cigány származású fiatalok tanulmányai eredményes befejezésének elősegítésére és a rendőri pálya választásának ösztönzésére a 2013/2014. tanévre.

A pályázatok beadásának határideje: 2013. július 31.

Pályázatot azok az alap-, mester- vagy egységes, osztatlan képzésben résztvevő cigány származású fiatalok nyújthatnak be, akik a tanulmányaikat felsőoktatási intézmények nappali tagozatán, jogi, igazgatási, gazdaságtudományi, műszaki vagy informatikai képzési területen már megkezdték, az első két félév ajánlott tantervben meghatározott kreditértékének megfelelő krediteket megszerezték, az utolsó lezárt képzési időszakban 3,5-es tanulmányi átlagot értek el, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon bejelentették, hogy tanulmányaikat a következő képzési időszakban folytatják, valamint esetükben az alábbi feltételek már a pályázat benyújtásakor teljesülnek:

- a) magyar állampolgárság,
- b) magyarországi lakóhely,
- c) büntetlen előélet;
- d) a kormánytisztviselői vagy közalkalmazotti jogviszony, illetve az azt megelőző tanulmányi kötelezettségek teljesítésének vállalása;
- e) kifogástalan életvitel és jó hírnév a pályázó vonatkozásában; a pályázó hozzátartozóinak és a vele egy háztartásban élőknek az életvitele pedig a szolgálat törvényes és befolyástól mentes ellátását nem veszélyezteti;
- f) egészségügyi alkalmasság, az alkalmasság pályázat elbírálása során történő, valamint a támogatás időtartama alatti megállapításához szükséges vizsgálatok írásban történő vállalása;
- g) írásbeli hozzájárulás a személyes adatoknak a cigány származású fiatalok rendőrré válásának elősegítése érdekében a Rendőrség által biztosított támogatási rendszer létrehozásáról, valamint a rendőri szervek ezzel kapcsolatos feladatairól szóló ORFK utasításban foglaltak szerinti kezeléséhez, valamint ahhoz, hogy e követelményeknek való megfelelés megállapítása érdekében a pályázó lakó- és családi körülményeit, továbbá a korábbi büntetéseire vonatkozó adatokat előzetesen, és a támogatási szerződés hatályának tartama alatt a Rendőrség bármikor megvizsgálhatja.

A támogatás formája, mértéke

„A támogatást az Országos Rendőr-főkapitányság gazdasági főigazgatója biztosítja az Országos Rendőr-főkapitányság saját költségvetése terhére, a pályázat benyújtásának idején végzett alap-, mester- vagy egységes, osztatlan képzés jogszabályban meghatározott képzési idejének végéig, a pályázók közül a legalkalmasabbnak ítélt pályázó(k) részére. A hallgatói jogviszony szünetelésének tartama alatt, valamint a képzésben eltöltött idő jogszabályban meghatározott időtartamot meghaladó részére támogatás nem jár. A pályázatot nyert tanuló(k) részére havonta a mindenkori diákhitel részarányos összegének folyósítására kerül sor.

Egyéb tudnivalók

A pályázatot 2013. július 31-ig kell az Országos Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálatához megküldeni.

A magyar állampolgárság, a magyarországi lakóhely, és a büntetlen előélet igazolására szolgáló dokumentumokat (személyazonosító igazolvány, lakcímet igazoló hatósági igazolvány másolata, érvényes hatósági erkölcsi bizonyítvány), a pályázó egészségügyi alkalmasságával kapcsolatos házi orvosi véleményt, az egészségügyi alkalmasság Rendőrség általi vizsgálatához való írásbeli hozzájárulást, a személyes adatok kezeléséhez történő írásbeli hozzájárulást, valamint a tanulói jogviszony és a tanulmányi átlageredmény igazolására szolgáló dokumentumokat (a tanulói jogviszony fennállásáról, az oktatási intézmény által kiállított igazolás, a hallgatói leckekönyv másolata) a pályázat mellékleteként kell benyújtani.

A pályázók egészségügyi alkalmasságának vizsgálatát a pályázat elbírálására kötelezett szerv egészségügyi szolgálata a közalkalmazottak, kormánytisztviselők munkaköri alkalmassági vizsgálatára irányadó jogszabályi rendelkezések alapján végzi. Az alkalmassági vizsgálatokat a pályázat elbírálása során a Rendőrség kötelező jelleggel végzi el. A támogatás időtartama alatt évente legfeljebb egy alkalommal, amennyiben a pályázóval kapcsolatos körülmények ezt indokoltá teszik, a Rendőrség további alkalmassági vizsgálatok elvégzésére is jogosult.

A pályázatok az országos rendőrfőkapitány által kijelölt személyekből álló bizottság bírálja el és készíti elő döntésre.

A támogatás odaítéléséről a bizottság javaslata alapján az országos rendőrfőkapitány dönt.

A pályázat elbírálásának határideje 2013. augusztus 31.

A pályázatot nyert tanulókkal az Országos Rendőr-főkapitányság támogatási szerződést köt.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítás
06-1/443-55-33 telefonszámon kérhető.

További információk elérhetők az ORFK honlapján.

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

„A roma kulturális események megvalósításának, kulturális tartalmak és termékek elérhetővé tételének támogatására”

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő pályázatot hirdet „A roma kulturális események megvalósításának, kulturális tartalmak és termékek elérhetővé tételének támogatására” címen (A pályázat kódja: ROM-RKT-13).

A pályázat célja a kultúrán keresztül olyan, a köznap ember számára is érthető és élvezhető különböző művészeti ágak segítségével erősíteni a másság, az egyediség, jelen esetben a nemzetiséghez tartozás elfogadását és megértését, a különböző kultúrából származó emberek elfogadását. Emellett lehetőséget nyújt a romák számára kulturális örökségük megismerésére, a fiatal nemzedékeknek történő továbbadására.

A pályázatok benyújtásának határideje:
2013. július 18. 24.00 óra

A pályázat kódja: ROM-RKT-13

A rendelkezésre álló keretösszeg: 50.000.000 Ft

A pályázat keretében az alábbi komponensek valamelyikére nyújtható be pályázat. Egy szervezet kizárólag egy komponensre nyújthat be pályázatot.

- „A” komponens: A roma képzőművészet és irodalom támogatása
- „B” komponens: Kulturális események támogatása

A pályázat kezelője:

Emberi Erőforrás Támogatáskezelő

Székhely: 1054 Budapest, Alkotmány utca 25.

Telephely: 1054 Budapest, Báthory utca 10.

A pályázattal kapcsolatban további információkat az alábbi elérhetőségeken kaphatnak:

E-mail: romakultura@emet.gov.hu

Telefon: (1) 795-2902

Hétfő–csütörtök: 8.00–16.30 – Péntek: 8.00–14.00

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Helyi ifjúsági koncepció és cselekvési terv, valamint közösségfejlesztési stratégia megalkotására

A pályázat kódja: KTE-SWI-2013/1

A Kreateam Egyesület (továbbiakban pályázatkezelő) a svéd SWINT Foundation civil szervezet együttműködésével pályázati kiírást tesz közzé az alábbiak szerint:

Az ifjúsági korosztály számára nyújtandó szolgáltatások szempontjából mind szakmai, mind pályázati szempontok alapján szükséges a helyi ifjúsági koncepció és cselekvési terv megléte, valamint az ehhez részben kapcsolódó közösségfejlesztési stratégia megalkotása. Ennek hiányában pályázati forrásoktól, működési támogatásoktól eshetnek el a települések és szervezetek. Jelen pályázat kiemelt célja, hogy a hazai és uniós pályázati rendszer előírásaihoz és feltételrendszeréhez igazítottan a fejlesztési feladatokat támogassa, segítse a települések, szervezetek, intézmények ifjúsági és közösségfejlesztési munkáját, fejlesztési irányainak alakítását. A pályázat azon településeknek kíván segítséget nyújtani, amelyek saját erőforrásból nem képesek kidolgoz-

ni a helyi ifjúsági, közösségfejlesztési koncepcióikat és cselekvési tervüket, illetve már meglévő terveket kívánják aktualizálni, felülvizsgálni. A program szakmai támogatást nyújt a cselekvési tervek és koncepciók kidolgozásához és további fejlesztéséhez.

Az ifjúságról való felelősségteljes gondolkodás alapja, hogy a fiatalokkal, mint komplex jelenséggel kalkulál, és az őket érintő kérdésekbe nemcsak bevonja őket, de a döntéshozatali mechanizmusból sem hagyja ki érdekképviselői szerveit. A fiatalság hosszú távú befektetés, nem pedig a ma problémaforrása.

A koncepció és a cselekvési terv a szükségletek, a feladatok, a megoldási módok számavétele, továbbá olyan döntéshozatali elvek, irányok meghatározása, amely megvalósítása során a meglévő értékek megőrizhetők, a

hiányosságok pótolhatók és a település adott területén a fejlődési tendenciák továbbra is biztosíthatóak.

Az ifjúsági koncepció keretet ad a középtávú (3–5 éves) ifjúságpolitikai cselekvési program elkészítéséhez. A programnak arra kell irányulnia, hogy az adott település a már meglévő intézményi, szervezeti, környezeti feltételeket az őket megillető szintre emelje, és ahol hiányosak ezek, ott megteremtse. Az intézmények, szervezetek színvonalának emelése, koordináltsága, valamint az ifjúságpolitika komplex rendszerbe való integrálása további feladatokat jelent.

1. A pályázók köre:

- 5000 fő lakossági szám alatti magyarországi települések önkormányzatai, ezek intézményei, illetve az adott településen működő civil szervezetek (egyesületek, alapítványok).

2. A pályázati program tárgya:

1. kategória

Helyi Ifjúsági koncepció és cselekvési terv kidolgozása

A pályázat adta finanszírozás lehetőséget teremt az adott település helyi szintű ifjúsági cselekvési tervének megalkotására a település és ifjúsági közösségeinek sajátosságait, jellemzőit figyelembe véve. A szakmai anyagot a pályázatkezelő által kijelölt, az adott területen tapasztalt és elismert szakemberek álló csoport készíti el a nyertes pályázó részére.

2. kategória

Közösségfejlesztési stratégia megalkotására

A pályázat adta finanszírozás lehetőséget teremt az adott település helyi szintű közösségfejlesztési stratégia (ifjúsági és egyéb közösségek szempontjából is) megalkotására a település hagyományainak figyelembe vételével. A szakmai anyagot a pályázatkezelő által kijelölt, az adott területen tapasztalt és elismert szakemberek álló csoport készíti el a nyertes pályázó részére.

3. kategória

Meglévő ifjúsági koncepciók, cselekvési tervek, illetve közösségfejlesztési stratégiák felülvizsgálata, aktualizálása

A pályázati programcélja, hogy a már működő és korábban bevezetett ifjúsági koncepciókat és cselekvési terveket, illetve közösségfejlesztési stratégiákat megvizsgálja, és az új fejlesztési irányokhoz, adódó forrásszerzési lehetőségekhez igazítja, aktualizálja. Az aktualizálást a pályázatkezelő által kijelölt, az adott területen tapasztalt és elismert szakemberek álló csoport készíti el a nyertes pályázó részére.

3. Támogatási intenzitás:

Mindhárom kategóriában a támogatás intenzitása 80% ami az egyes kategóriáknál az alábbi önerő meglétét irányozza elő:

1. kategória:

Helyi Ifjúsági koncepció és cselekvési terv kidolgozása
Támogatási összeg 200 000 Ft
Szükséges önerő: 50 000 Ft

2. kategória:

Közösségfejlesztési stratégia megalkotására
Támogatási összeg 160 000 Ft
Szükséges önerő: 40 000 Ft

3. kategória:

Meglévő koncepciók aktualizálása
Támogatási összeg 80 000 Ft
Szükséges önerő: 20 000 Ft

4. A pályázat befogadása és támogatása:

A pályázatokat az értékelő bizottság beérkezés sorrendjében vizsgálja. Várható támogatott pályázatok száma 150 db. Amennyiben a pályázat hiányos, vagy ha a pályázatot határidőn nyújtják be, vagy ha a rendelkezésre álló keretstátusz betöltésre kerül, úgy a pályázat bírálat nélkül kerül visszatartásra. A pályázati döntés ellen fellebbezésnek helye nincs. A támogatott pályázatok benyújtójával a pályázatkezelője támogatási szerződést köt. A támogatási szerződés tervezetét a pályázati döntést követően bocsátja rendelkezésre a pályázat kezelője.

5. A pályázathoz kötelező elemei:

- Hiánytalanul kitöltött pályázati adatlap.
- Civil szervezetek esetén cégbírósi kivonat, önkormányzatok esetén MÁK törzskönyvi kivonat másolata.
- 3. kategória pályázása esetén a meglévő ifjúsági koncepció és cselekvési terv/közösségfejlesztési stratégia másolata

A pályázati kiírás és adatlap
a <http://www.kreateamegyesulet.hu> oldalról tölthető le.

6. A pályázat benyújtása:

A hiánytalanul kitöltött pályázati adatlapot, illetve a kötelező mellékleteket kizárólag elektronikus úton az info@kreateamegyesulet.hu e-mail címre várjuk.

Pályázat benyújtásának határideje:
2013. július 29. éjfélig

A pályázatról további információ
a 06/70-341-5702-es telefonszámon,
illetve az info@kreateamegyesulet.hu e-mail
címen kérhető.

Ingyenes cigány/lovári nyelvtanfolyam

Az Országos Roma Önkormányzat az ÁROP 2.2.15 „Roma felzárkózás módszertani támogatása” című kiemelt projekt keretében ingyenes lovári nyelvtanfolyamot indít. A lovári nyelvképzés 10 modulra van felosztva. Mindegyik modul 80 órából áll, az 5. modul végén alapfokú nyelvvizsgát lehet tenni, a 10. végén pedig középfokút.

Első körben mindenki az első modult végezheti el, ha nulláról indul. A már valamilyen szintű nyelvtudással rendelkezőknek is indíthatunk képzést a tudásszint felmérése után.

Ezeket a képzéseket az adott megyében indítjuk el, ha összegyűlik legalább 6 fő jelentkező az adott modulra.

A képzések ingyenesek, a felmerülő költségeket az ORÖ fizeti!

Érdeklődni a:

bmco@baranya.hu, komlocko@gmail.com email címen, vagy 72/500-428; 789-350-as telefonszámon lehet.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Országos Rendőr-főkapitányság pályázatot hirdet a középfokú oktatási intézmények első, második vagy harmadik évfolyamán tanuló cigány származású fiatalok tanulmányai eredményes befejezésének elősegítésére és a rendőri pálya választásának ösztönzésére a 2013/2014-es tanévre

Pályázati feltételek:

Pályázatot azok a cigány származású fiatalok nyújthatnak be, akik középfokú oktatási intézmények nappali tagozatán első, második vagy harmadik évfolyamon tanulnak, évismétlésre semmilyen tantárgyból nem kötelezettek, a pályázat benyújtásának évében elért, év végi tanulmányi átlageredményük pedig legalább 3,00. A pályázónak a fentiek mellett a pályázat benyújtásakor az alábbi feltételeknek kell eleget tennie:

- a) magyar állampolgárság;
- b) magyarországi lakóhely;
- c) büntetlen előélet;
- d) rendészeti szakközépiskolába vagy a Rendőrtiszti Főiskolára való, a középfokú oktatási intézmény elvégzését követő jelentkezés, a hivatásos szolgálati viszony létesítéséhez szükséges tanulmányi és vizsgakötelezettségek teljesítésének, valamint ezt követően a hivatásos szolgálati viszony vállalása;
- e) szakiskolai tanulók esetében az érettségi megszerzésének és a tanulmányok ennek megfelelő – a szakiskolai tanulmányok befejezését követő tanévben történő – folytatásának vállalása;
- f) a kifogástalan életvitel és jó hírnév a pályázó vonatkozásában, a pályázó hozzátartozóinak és a vele egy háztartásban élőknek az életvitel a szolgálat törvényes és befolyástól mentes ellátását nem veszélyezteti;
- g) egészségügyi, pszichikai és fizikai alkalmasság, az alkalmasság pályázat elbírálása során történő, valamint a támogatás időtartama alatti megállapításához szükséges vizsgálatok írásban történő vállalása;

- h) írásbeli hozzájárulás a személyes adatoknak a cigány származású fiatalok rendőrré válásának elősegítése érdekében a Rendőrség által biztosított támogatási rendszer létrehozásáról, valamint a rendőri szervek ezzel kapcsolatos feladatairól szóló ORFK utasításban foglaltak szerinti kezeléséhez, valamint ahhoz, hogy e követelményeknek való megfelelés megállapítása érdekében a pályázó lakó- és családi körülményeit, továbbá a korábbi büntetéseire vonatkozó adatokat előzetesen és a támogatási szerződés hatályának tartama alatt a Rendőrség bármikor megvizsgálhatja.

Egyéb tudnivalók:

A pályázatot 2013. július 31. napig kell megküldeni a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálatának címezve a 6722 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 22–24. címre.

**A borítékon kérjük feltüntetni:
„PÁLYÁZAT 06000/101/964/2013. szü.”**

A pályázatokat a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Vezetője által kijelölt személyekből álló bizottság bírálja el és készíti elő döntésre.

A támogatás odaítéléséről a bizottság javaslata alapján a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Vezetője dönt.

**A pályázat elbírálásának határideje:
2013. augusztus 31.**

A pályázatot nyert tanulókkal a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság támogatási szerződést köt.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítás kérhető Dr. Jagodics Ivett Csilla kormánytisztviselőtől a 62/562-400-as telefonszám 14-56-os mellékén.

	A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete		PK-142
	Szervezet neve:		

"OKTATÁSI ÉS TOVÁBBKÉPZÉSI KÖZPONT" ALAPÍTVÁNY

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege			
(Adatok ezer forintban)			
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök			
I. Immateriális javak	13 467		13 271
II. Tárgyi eszközök	13 467		13 271
III. Befektetett pénzügyi eszközök			
B. Forgóeszközök	37 358		39 535
I. Készletek			
II. Követelések	21 246		22 851
III. Értékpapírok			
IV. Pénzeszközök	16 112		16 684
C. Aktív időbeli elhatárolások			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	50 825		52 806
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	47 360		51 208
I. Induló tőke/jegyzett tőke	100		100
II. Tőkeváltozás/eredmény	26 737		45 684
III. Lekötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyév eredmény alaptevékenységből	20 523		5 424
VI. Tárgyév eredmény vállalkozási tevékenységből			
E. Céltartalékok			
F. Kötelezettségek	3 465		1 598
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	3 465		1 598
G. Passzív időbeli elhatárolások			
FORRÁSOK ÖSSZESEN	50 825		52 806

Kitöltő verzió: 2.52.0 Nyomtatvány verzió: 1.6

Nyomtatva: 2013.06.17 14:18:53

	A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete		PK-142
	Szervezet neve:		

"OKTATÁSI ÉS TOVÁBBKÉPZÉSI KÖZPONT" ALAPÍTVÁNY

Az egyszerűsített éves beszámoló eredmény-kimutatása							
(Adatok ezer forintban)							
	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	
1. Erőforrásos nettó árbevétele	4		1 316				4
2. Aktivált saját teljesítmények értéke							
3. Egyéb bevételek	69 140		31 176				69 140
4. tagdíj, alapítói/ kapott befizetés							
- támogatások	49 708		31 176				49 708
- adományok							
5. Pénzügyi műveletek bevételei	47		46				47
6. Rendkívüli bevételek							
ebből:							
- alapítói/ kapott befizetés							
- támogatások							
7. Összes bevétel (1+2+3+4+5)	69 191		32 538				69 191
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	69 191		32 538				69 191
8. Anyagjellegű ráfordítások	29 533		20 592				29 533
9. Személyi jellegű ráfordítások	16 733		3 009				16 733
ebből: vezető tisztségviselői jutalékai	0		0				0
10. Értéksokkenési leírás	144		567				144
11. Egyéb ráfordítások	124		2 575				124
12. Pénzügyi műveletek ráfordításai	2 134		371				2 134

Kitöltő verzió: 2.52.0 Nyomtatvány verzió: 1.6

Nyomtatva: 2013.06.17 14:18:55

	A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete		PK-142
	Szervezet neve:		

"KÖZÖS HAZÁNKÉRT" CIGÁNY KULTURÁLIS ÉS KUTATÓ KÖZPONT ALAPÍTVÁNY

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege			
(Adatok ezer forintban)			
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	163		101
I. Immateriális javak			
II. Tárgyi eszközök	163		101
III. Befektetett pénzügyi eszközök			
B. Forgóeszközök	1 885		1 147
I. Készletek			
II. Követelések			
III. Értékpapírok			
IV. Pénzeszközök	1 885		1 147
C. Aktív időbeli elhatárolások			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2 048		1 248
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	1 702		1 020
I. Induló tőke/jegyzett tőke	400		400
II. Tőkeváltozás/eredmény	-232		1 300
III. Lekötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyév eredmény alaptevékenységből	1 524		-680
VI. Tárgyév eredmény vállalkozási tevékenységből			
E. Céltartalékok			
F. Kötelezettségek	346		228
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	346		228
G. Passzív időbeli elhatárolások			
FORRÁSOK ÖSSZESEN	2 048		1 248

Kitöltő verzió: 2.54.0 Nyomtatvány verzió: 1.6

Nyomtatva: 2013.07.29 11:26:28

	A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete		PK-142
	Szervezet neve:		

"KÖZÖS HAZÁNKÉRT" CIGÁNY KULTURÁLIS ÉS KUTATÓ KÖZPONT ALAPÍTVÁNY

Az egyszerűsített éves beszámoló eredmény-kimutatása							
(Adatok ezer forintban)							
	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	
1. Erőforrásos nettó árbevétele	0		0				0
2. Aktivált saját teljesítmények értéke							
3. Egyéb bevételek	6 581		1 000				6 581
4. tagdíj, alapítói/ kapott befizetés							
- támogatások	6 581		1 000				6 581
- adományok							
5. Pénzügyi műveletek bevételei	3		1				3
6. Rendkívüli bevételek							
ebből:							
- alapítói/ kapott befizetés							
- támogatások							
7. Összes bevétel (1+2+3+4+5)	6 584		1 001				6 584
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	6 584		1 001				6 584
8. Anyagjellegű ráfordítások	5 030		1 620				5 030
9. Személyi jellegű ráfordítások	0		0				0
ebből: vezető tisztségviselői jutalékai							
10. Értéksokkenési leírás	20		61				20
11. Egyéb ráfordítások							
12. Pénzügyi műveletek ráfordításai							

Kitöltő verzió: 2.54.0 Nyomtatvány verzió: 1.6

Nyomtatva: 2013.07.29 11:26:30

OLVASSUNK MAGUNKRÓL!

Kedves Olvasóink!

Ezúton is szeretnénk megköszönni érdeklődésüket lapunk iránt. Örömmel tapasztaljuk, hogy olvasó körünk folyamatosan bővül, s lapunkat egyre többen olvassák honlapunkon (www.ldromalap.hu) keresztül is.

A nagy érdeklődésre való tekintettel új kezdeményezést indítunk **Olvassunk magunkról!** címmel.

- Szeretné megismertetni települése hagyományait másokkal is?
- Ismer szakmai és regionális összefogást, a szervezetek közötti együttműködés kialakítását szolgáló modellértékű programokat?
- Kulturális programon vett részt és jól érezte magát?
- Példaképként tekint valakire, aki életpályájával mások számára is minta lehet?

Fesztivál, falunap, képzési program, szakmai együttműködés?

Írjon róla, hogy mások is megtudják!

Várjuk olvasóink írásait a településükön, a megyéjükben, a régióban történő eseményekről!

Leveleiket, fényképeiket várjuk szerkesztőségünk címére:
5000 Szolnok, Aranka u. 3.

A Szerkesztőség

MEGRENDELŐ

Megrendelem az LD című roma lapot

..... példányban, az alábbi címre:

Megrendelő neve: .....

Címe: .....

Előfizetési díj
egy évre: 3600,- Ft,
fél évre: 1800,- Ft,
negyedévre: 900,- Ft

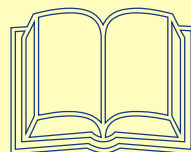
**A megrendelőlapot és az előfizetési díjat
a szerkesztőség címére kérjük eljuttatni:**

5000 Szolnok, Aranka u. 3.
Telefon:
(06) 56/420-110

Előfizethető rózsaszínű
postai utalványon.

TANULJ CIGÁNYUL! SITYU ROMANES!

Érdekel a cigány nyelvtanulás?

Középfokú nyelvvizsgát szeretnél, de nem tudod, kihez fordulj?

Az EZRA Humánszolgáltató Kft-ben több mint 12 éve foglalkoznak lovári cigány-nyelvoktatással, illetve a nyelvtanításhoz szükséges segédanyagok: lovári nyelvkönyv, cigány-magyar/magyar-cigány szótár, lovári tesztkönyv, cigány nyelvű szövegértési (és labor anyagok) megírásával.

További információ:
<http://www.cigany-nyelvoktatas.hu/>

Rácz Aladár festménye